

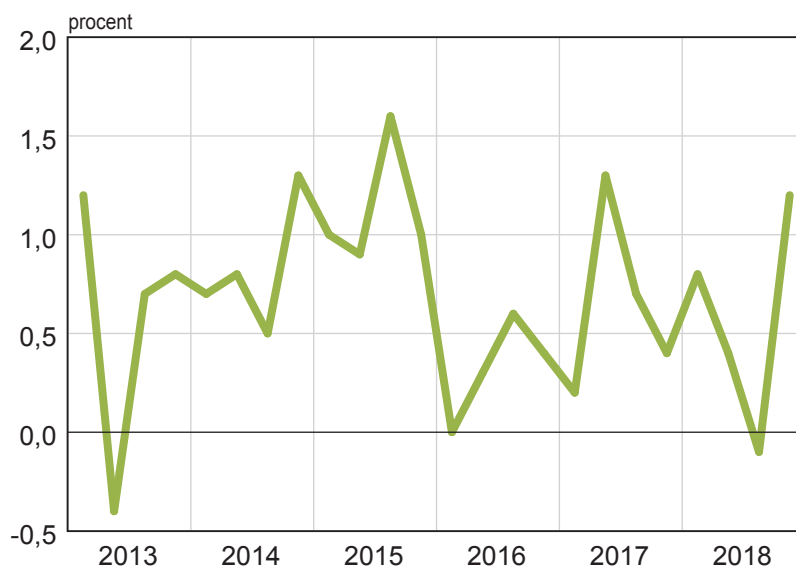
SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

Återhämtning fjärde kvartalet

Bruttonationalprodukten, BNP

Förändring från föregående kvartal, säsongrensat

■ Produktionsökning i näringslivet
Sid 4

■ Dystert läge i Italiensk ekonomi
Sid 23

I fokus:
**Fortsatt
ökning av syssel-
sättningen**
sid 12

INNEHÅLL

Konjunkturläget.....	2	Priser.....	14
Näringsliv.....	4	Arbetsmarknad.....	17
Byggmärnad.....	7	Finansmarknad.....	19
Handel och konsumtion.....	8	Internationell utblick.....	21
Utrikeshandel.....	11	Svenska ekonomiska indikatorer.....	24
I fokus.....	12		

Indikatorer

	Senaste uppgift	Utveckling senaste mån	3 mån	året
Produktion				
Näringslivets produktion	dec	+	+	+
Industrins produktion	dec	+	+	+
Industrins ordergång	dec	+	+	+
Tjänsteproduktion	dec	+	+	+
Användning				
Handelsnetto ¹⁾	jan	+	-	-
Hushållens konsumtion	dec	-	+	-
Detaljhandels försäljning	jan	+	+	+
Nyregistrering av personbilar	jan	+	+	-
Övriga indikatorer				
Konsumentpriser	jan	-		+
Producentpriser	jan	+		+
Sysselsättning	jan	+		+
Arbetslöshet ²⁾	jan	-		-

1) Varuexport minus varuimport under perioden

2) Andel av arbetskraften

tjänstesidan där exporten steg medan importen sjönk. Tjänsteexporten drogs upp av tillfälligt höga exportsiffror för forskning och utveckling men även varuexporten växlande upp med den snabbaste ökningen sedan första kvartalet 2012. Framförallt bidrog exporten av investeringsvaror.

Investeringarna minskade på nytt

Tredje kvartalet var det främst hushållskonsumtionen som drog ner BNP, där det nya skattesystemet som infördes vid halvårsskiftet gav stor effekt på hushållens bilinköp. Efter en mycket kraftig ökning av försäljningen innan regeländringen följde sedan en kraftig minskning därefter. Fjärde kvartalet vände hushållskonsumtionen uppåt även om fordonshandeln gick fortsatt trögt. Konsumtion kopplat till boende var det som bidrog mest till uppgången av den totala hushållskonsumtionen.

Investeringarna vände åter nedåt efter att ha legat ungefär oförändrade tredje kvartalet. Den negativa trenden märks främst för bostadsinvesteringarna som efter att ha stigit i stort sett oavbrutet i fem år, och gett ett starkt bidrag till BNP, sjönk för tredje kvartalet i rad. Däremot steg investeringarna i övriga byggnader och anläggningar liksom maskininvesteringarna. Investeringarna i immateriella tillgångar föll dock kraftigt fjärde kvartalet men detta berodde framförallt på de tidigare nämnda transaktionerna av engångskaraktär inom forskning och utveckling. Dessutom bidrog dessa transaktioner till att höja tjänsteexporten med lika mycket så den sammanlagda effekten på BNP var neutral.

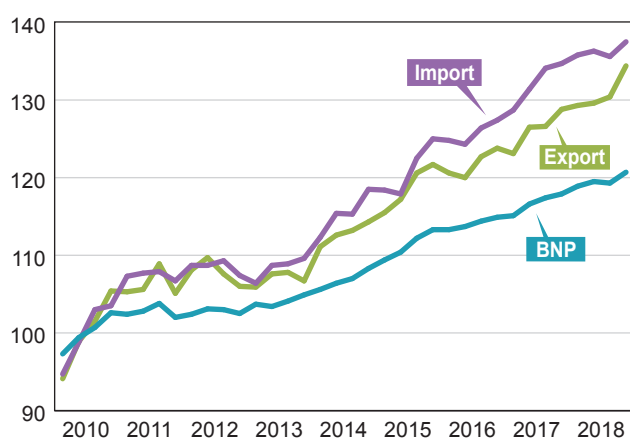
KONJUNKTURLÄGET

Kraftig BNP-uppgång fjärde kvartalet

Efter det svaga tredje kvartalet vände utvecklingen uppåt under det fjärde kvartalet då Sveriges BNP steg med 1,2 procent, säsongsgrensat och jämfört med kvartalet innan. Det var framförallt ett uppsving för exporten som låg bakom men även hushållskonsumtionen och den offentliga konsumtionen bidrog positivt.

BNP, export och import

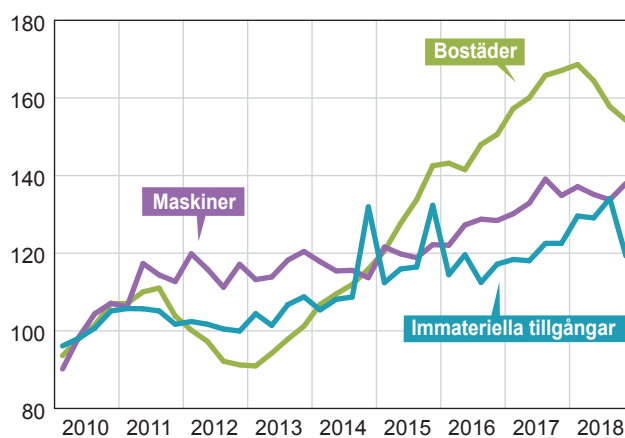
Index 2010=100, säsongsgrensade värden

Sammantaget gav nettoexporten ett bidrag till BNP-tillväxten på 0,8 procentenheter. Exporten växte totalt sett mer än importen och den stora skillnaden var på

Fasta bruttoinvesteringar

Säsongsgrensade kvartalsvärden, volymindex 2010=100

Lagerinvesteringarna påverkade BNP negativt tredje kvartalet men fjärde kvartalet var det istället ett positivt lagerbidrag på 0,3 procentenheter. I årstakt så var lagerinvesteringarnas bidrag till BNP-tillväxten 0,6

procentenheter. I första hand till följd av att industrin ökade sina lager av produkter i arbete men även förändringar i handelns lager gav ett positivt bidrag.

Tillväxten ungefär som året innan

Då kvartalsutvecklingen varit ovanligt svajig de senaste kvartalen så kan det vara mer relevant att titta på årstakten. Fjärde kvartalet var BNP-tillväxten 2,4 procent jämfört med motsvarande kvartal året innan, kalenderkorrigerat. Det var i linje med den genomsnittliga årstakten sedan början av 2016 och en klar uppgång jämfört med tredje kvartalet då årstillväxten låg på 1,5 procent.

Under helåret 2018 steg Sveriges BNP med 2,3 procent vilket var i stort sett samma tillväxttakt som 2017. Trots att investeringarna växte långsammare än på flera år var det på nytt den post som bidrog mest till BNP-tillväxten. Den största skillnaden mot de närmast föregående åren var att exportnettot bidrog positivt där exporten växte snabbare än importen för första gången sedan 2015. Hushållskonsumtionen steg å andra sidan i den lägsta takten sedan 2012.

Försörjningsbalansen

Procentuella volymförändringar från föregående år

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
BNP	0,3	1,2	2,6	4,5	2,7	2,1	2,3
Hushållens kons	0,8	1,9	2,1	3,1	2,9	2,2	1,2
Offentlig konsumtion	1,1	1,3	1,5	2,4	3,6	0,0	0,9
Fast bruttoinvestering	-0,3	0,6	5,4	6,7	4,2	6,0	3,3
Lagerinvesteringar ¹⁾	-1,1	0,2	0,2	0,4	-0,1	0,1	0,4
Export	1,0	-0,8	5,3	5,7	3,0	3,2	3,5
Import	0,5	-0,1	6,3	5,2	4,3	4,8	2,9

1) Förändring i procent av BNP för jämförelseperioden

Lägre tillväxt i världsekonomin

Den svenska ekonomin står sig väl i relation till omvärldens tillväxtsiffror. Europa växer svagt för närvarande och i Italien är det nu recession, efter två kvartal i rad med krympande BNP. Mer om detta finns att läsa i den internationella artikeln på sidan 23. Även Tyskland har bromsat in där BNP sjönk svagt tredje kvartalet för att fjärde kvartalet vara i princip oförändrat. Frankrike noterade något högre tillväxt de två senaste kvartalen men även där går ekonomin trögt. I samtliga de tre största euroekonomierna växte BNP med under 1 procent i årstakt fjärde kvartalet.

Enligt preliminära beräkningar steg BNP i USA med 2,6 procent fjärde kvartalet jämfört med kvartalet innan och uppräknat till årstakt. Det motsvarar en kvartalstakt på 0,6 procent. Det är fortsatt relativt starkt men innebär en liten dämpning av tillväxten som andra och tredje kvartalet låg på 4,2 respektive 3,4 procent uppräknat i årstakt. Den senaste kvartalsstatistiken blev försenad med anledning av att delar av statsapparaten stängdes ner i slutet av december till slutet av januari, den längsta perioden i USA:s historia. Vilken effekt denna nedstängning får på BNP lär beräkningarna för första kvartalet visa. Utöver effekter på offentliga utgifter kan det även ge effekt på privatkonsumtionen då de drabbade inom den offentliga förvaltningen fick gå utan lön under nedstängningen.

Mycket av den globala oron den senaste tiden har varit kopplad till handelskonflikten mellan USA och Kina. Läget har länge varit låst men efter vissa framsteg i förhandlingarna sköts en planerad tullhöjning av kinesiska varor på framtiden av president Trump. Osäkerheten kring detta hänger dock fortfarande kvar som en våt filt över världsekonomin liksom vad som kommer ske med det brittiska EU-utträdet.

Riksbanken lämnade räntan oförändrad

Efter den räntehöjning som genomfördes i december lämnades reporäntan oförändrad på -0,25 procent vid Riksbankens möte i mitten av februari. Även räntebanan, Riksbankens prognos över den framtida ränteutvecklingen, behölls oförändrad. Det innebär att nästa höjning planeras till andra halvåret i år, förutsatt att konjunktur- och inflationsutsikterna står sig. Riksbanken bedömer konjunkturen som fortsatt stark men räknar med avtagande tillväxt samtidigt som osäkerheten kring den internationella ekonomin är stor. Enligt Riksbanken behöver penningpolitiken därför gå försiktigt fram, med ungefär två räntehöjningar per år, för att inflationen ska förbli kring målet på 2 procent.

Inflationen tappar fart

Inflationen har dämpats något på senare tid. Enligt KPIF, som numera är Riksbankens huvudsakliga målvariabel, låg inflationen på precis 2,0 procent i januari, vilket var det lägsta sedan april i fjol. Just januarisiffrorna bör dock tolkas med viss försiktighet. För det första så sker alltid säsongsnormala prissänkningar i januari, exempelvis på kläder och skor liksom på flygresor. Prissänkningen var något större i år än i januari i fjol vilket innebar en nedgång av inflationstakten. För det andra ändras även den varukorg som konsumentprisindex beräknas utifrån och detta år var denna "korgeffekt" -0,1 procentenheter på månadsförändringen av KPI. För det tredje introduceras metodförändringar vid årsskiftet vilket kan ha viss påverkan på KPI mellan december och januari.

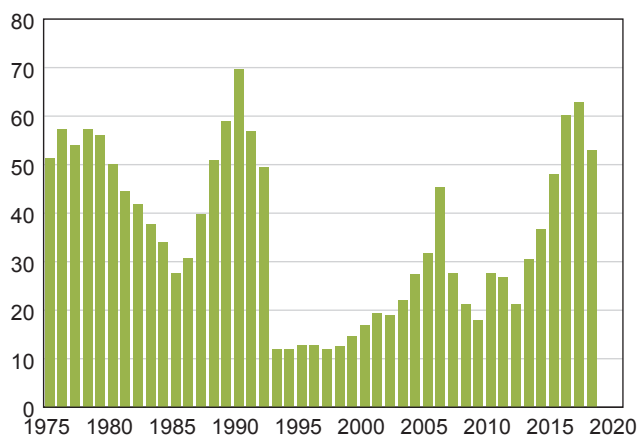
Trots en liten nedgång de senaste månaderna så har inflationen varit relativt stabil kring 2 procent sedan början av 2017. Den svaga kronan har spelat in då det pressat upp import- och exportpriserna. Löneökningarna har samtidigt börjat ta fart efter att ha varit relativt måttliga under flera år.

Bostadsbyggandet mattas av

Efter fem år i rad med ökat bostadsbyggande kom en inbromsning under fjolåret. Enligt SCB:s preliminära siffror för 2018 påbörjades byggandet av ungefär 53 000 bostadslägenheter under året, en minskning med närmare 10 000 jämfört med 2017. Bostadsbyggandet har varit en stark motor för den svenska ekonomin de senaste åren men det är tydligt att marknaden nu kommit in i en lugnare fas. Det märks både i byggbolagens rapporter och på pris- och utlåningsstatistik.

Nybyggnation bostäder

Tusental påbörjade bostadslägenheter per år

Bostadspriserna föll med nästan 10 procent hösten 2017, enligt Valueguards HOX-index, och har i stort sett legat kvar på den nivån sedan dess. Skärpta amorteringskrav och förväntade räntehöjningar har dämpat efterfrågan på framförallt dyrare bostäder. Den höga byggtakten de senaste åren har även inneburit ett ökat utbud vilket också hållit tillbaka prisökningen. Bolånetillväxten har dämpats som en följd av detta och var 5,5 procent i årstakt i januari. I mitten av 2016 var den närmare 9 procent.

Nedåtgående trend i konjunkturbarometern

Trenden har varit nedåtgående de senaste månaderna i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer. Fortfarande är läget klart över det normala inom tillverkningsindustrin men även där har det skett en avmattning det senaste halvåret. I februari steg konfidensindikatorn för industrin något vilket bidrog till att den sammanlagda barometerindikatorn steg, om än knappt, för första gången sedan augusti. För övriga sektorer sjönk konfidensindikatorerna och förutom tjänstesektorn som redan tidigare låg under sitt historiska genomsnitt noterades även detaljhandeln under sitt genomsnitt. Bygg och anläggning ligger endast marginellt över det normala.

Även hushållen har blivit markant dystrare det senaste halvåret. Det gäller såväl synen på den egna ekonomin, mikroindex, som på den svenska ekonomin, makroindex. I februari stärktes makroindex något men båda indexen ligger under sina historiska genomsnitt.

Oförändrat exportchefsindex första kvartalet

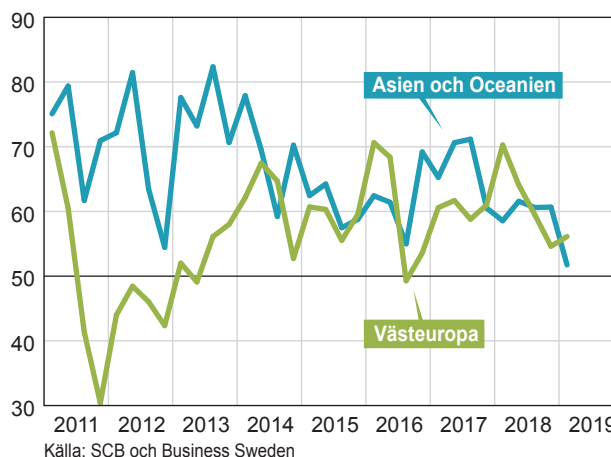
Även exportchefsindex, som är en kvartalsvis indikator som SCB tar fram på uppdrag av Business Sweden, har haft en nedåtgående trend på slutet. Toppen nåddes andra kvartalet 2018 då index noterades till 66,3. Efter nedgångar både tredje och fjärde kvartalet var indexet i det närmaste oförändrat första kvartalet i år då det låg på 57,5. Indexvärdet 50 betecknar neutralläge så det är fortfarande en större andel av företagen som räknar med stigande export än som räknar med fallande.

Den nedåtgående trenden indikerar dock att det råder en ökad osäkerhet kring utvecklingen av världsekonomin och i förlängningen efterfrågan från exportmarknaderna.

Första kvartalet föll indexet för förväntad exportefterfrågan från Asien och Oceanien särskilt kraftigt vilket kan vara ett tecken på oro för främst den kinesiska ekonomin som har gått lite trögare på sistone. Handelskonflikten mellan Kina och USA kan tänkas bidra till detta. Även utvecklingen kring Brexit skapar osäkerhet vad gäller Västeuropa och Sveriges viktigaste exportmarknader men efter en nedgång tre kvartal i rad steg indexet för Västeuropa något första kvartalet i år.

Exportefterfrågan olika marknader

Förväntningar på tre månaders sikt. Diffusionsindex där 50 är neutralläge

Källa: SCB och Business Sweden

NÄRINGS LIV

Produktionen i näringslivet fortsatte att växa under 2018. Inom tjänstesektorn har det rullat på med förhållandevis jämn tillväxttakt. Industriproduktionen har gått lite mer upp och ner men avslutningen av året var stark med en rejäl produktionsökning fjärde kvartalet. Inom byggbranschen har det funnits tecken på en avmattning efter flera starka år men även där var avslutningen av året positiv.

Konjunkturbarometern visar dock att förväntningarna på framtiden skruvats ner vilket fått konfidensindikatorerna att falla det senaste halvåret. Fortsatt är stämningssläget klart över det normala för tillverkningsindustrin och det gäller särskilt livsmedels- och läkemedelsindustrin. Övriga huvudsektorer ligger under eller precis över sitt historiska genomsnitt.

Produktion i näringslivet

Senaste uppgift: december 2018

Källa: SCB:s produktionsvärdeindex

Torkel Brinkenfeldt

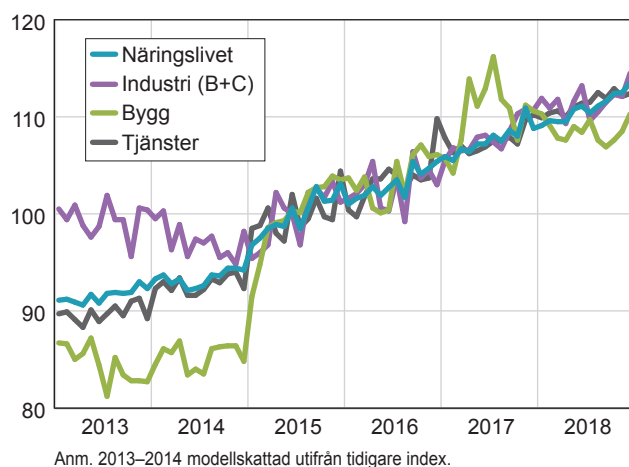
Näringslivets produktion ökade i december

Produktionen i näringslivet ökade med 0,9 procent i december, säsongrensats och jämfört med november 2018. Både industri-, bygg-, och tjänstesektorn bidrog till uppgången. Även på årsbasis steg produktionen,

ökningen var 4,6 procent kalenderkorrigerat och jämfört med december 2017. Uppgången gällde alla tre sektorerna.

Produktion i näringslivet (PVI)

Säsongrensade månadsvärden. Index 2015=100

Den ackumulerade produktionen under januari–december 2018 ökade med 3,2 procent, kalenderkorrigerat och jämfört med motsvarande period 2017. Under helåret 2018 var utvecklingen positiv inom industrin och tjänstesektorn, men negativ i byggsektorn.

Produktion i näringslivet

Förändring i procent

	dec 18/ nov 18 ¹⁾	okt–dec 18/ jul–sep 18 ¹⁾	dec 18/ dec 17 ²⁾	jan–dec 18/ jan–dec 17 ²⁾
Industri	2,1	2,2	3,6	3,4
Bygg	1,7	0,7	0,3	–1,5
Tjänster	0,3	0,4	2,1	3,5
Näringslivet totalt	0,9	1,6	4,6	3,2

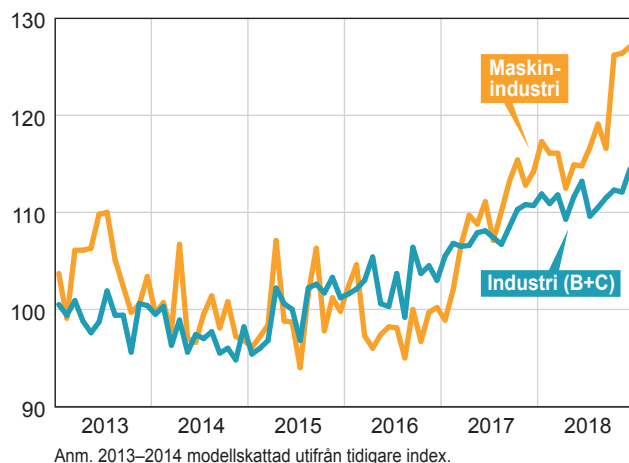
1) Säsongrensat och kalenderkorrigerat
2) Kalenderkorrigerat

Blandad utveckling inom industrins delbranscher

Industriproduktionen gick upp med 2,1 procent i december, jämfört med november 2018 i säsongrensade tal. De olika delbranscherna drog åt olika håll. Ungefär lika många branscher ökade som minskade.

Produktion inom industrin (PVI)

Säsongrensade månadsvärden. Index 2015=100

De branscher som gick starkast var kemisk industri och läkemedel, samt stål- och metallverk. Kemisk industri och läkemedel ökade med 9,1 procent och stål- och metallverk med 4,0 procent. Dessa två branscher väger tungt inom industrin och står för ungefär en sjättedel av den totala industriproduktionen. Backade gjorde främst den grafiska industrin, 8,0 procent, och motorfordonsindustrin, 2,7 procent. Den grafiska industrin är dock liten och har bara drygt en procent av industriproduktionen. Motorfordonsindustrin är den största enskilda branschen och står för närmare 12 procent av industrins totala produktion.

Produktion inom industrin

Förändring i procent

	dec 18/ nov 18 ¹⁾	okt–dec 18/ jul–sep 18 ¹⁾	dec 18/ dec 17 ²⁾	jan–dec 18/ jan–dec 17 ²⁾
Trävaruindustri, ej möbler	1,0	–1,4	–4,7	–2,6
Massa och papper	–1,1	–2,9	–6,4	–2,4
Grafisk industri	–8,0	–10,7	–17,4	–1,7
Kemisk industri o läkem.	9,1	–1,2	5,9	3,3
Stål- och metallverk	4,0	0,6	0,3	0,3
Metallvaruindustri	1,6	–1,0	–0,8	2,3
Elektronikindustri	–0,9	6,4	3,0	–4,7
Maskinindustri	0,6	7,7	11,5	8,5
Industri för motorfordon	–2,7	2,8	–1,2	8,6
Industri totalt	2,1	2,2	3,6	3,4

1) Säsongrensat och kalenderkorrigerat
2) Kalenderkorrigerat

På årsbasis, alltså december 2018 jämfört med december 2017 i kalenderkorrigerade värden, ökade produktionen inom industrisektorn med 3,6 procent. Förändringarna var stora mellan de olika delbranscherna. Maskinindustrin steg med 11,5 procent. Den är också en av de tyngsta industribranscherna med drygt en tiondel av industriproduktionen.

Den grafiska industrin backade med drygt 17 procent, medan trävaruindustrin och massa- och pappersindustrin backade med i storleksordningen 5–6 procent.

Den ackumulerade utvecklingen för industrin under januari–december 2018, jämfört med motsvarande period föregående år visade en uppgång med 3,4 procent. Med detta tidsperspektiv var det motorfordonsindustrin och maskinindustrin som hade de största uppgångarna. Bägge branscherna steg med ungefär 8,5 procent. Maskinindustrin väger nästan lika tungt som motorfordonsindustrin, så dessa två branscher står för en väsentlig del av uppgången för den totala industrin. Elektronikvaruindustrin, liksom massa- och pappersindustrin, fortsatte den nedåtgående trend som har pågått ett par år.

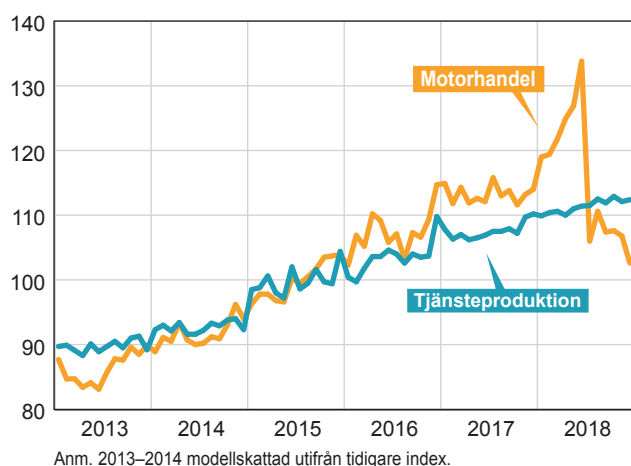
Tjänstesektorn uppåt jämfört med november

I tjänstesektorn steg produktionen med 0,3 procent december, säsongrensat och jämfört med november 2018. Information och kommunikation, som är en av de största tjänstebanscher, ökade med 5,1 procent.

Motorhandeln däremot fortsatte den svaga utveckling som har pågått sedan införandet av bonus malus-systemet vid halvårsskiftet 2018. Även transport och magasinering minskade produktionen. I bägge fallen var nedgången

ungefär 4 procent. Även detaljhandeln hade en svag utveckling och minskade sin produktion med drygt 3 procent.

Produktion inom tjänstesektorn (PVI)
Säsongrensade månadsvärden. Index 2015=100

På årsbasis, det vill säga kalenderkorrigerat och jämfört med december 2017 var uppgången för tjänstesektorn 2,1 procent. Även här var det branschen för information och kommunikation som steg mest. Ökningen var drygt 13 procent. Denna bransch har gått starkt hela 2018, med undantag för november. Motorhandeln minskade med 10,5 procent på årsbasis. Ökningen var stark under perioden före införandet av bonus malus-systemet, men sedan dess har branschen alltså haft en svag utveckling.

Produktion inom tjänstesektorn

Förändring i procent

	dec 18/ nov 18 ¹⁾	okt–dec 18/ jul–sep 18 ¹⁾	dec 18/ dec 17 ²⁾	jan–dec 18/ jan–dec 17 ²⁾
Motorhandel	–3,9	–2,2	–10,5	2,3
Partihandel	–0,8	1,3	2,1	5,5
Detaljhandel	–3,3	0,3	–0,9	1,9
Transp. o magasinering	–4,1	1,5	–4,3	1,4
Hotell o restaurang	–2,0	1,9	0,9	1,0
Informat. o kommunik.	5,1	0,1	13,1	9,2
Fastighetsverksamhet	–1,9	2,2	3,4	1,8
Företagstjänster	–1,8	–1,7	0,3	5,4
Tjänstebranscher totalt	0,3	0,4	2,1	3,5

1) Säsongrensat och kalenderkorrigerat

2) Kalenderkorrigerat

Den ackumulerade utvecklingen för tjänstesektorn under perioden januari–december 2018 visade en ökning på 3,5 procent kalenderkorrigerat och jämfört med motsvarande period 2017. Information och kommunikation steg med närmare 10 procent, medan partihandeln ökade med 5,5 procent. Motorhandeln steg med 2,3 procent trots den svaga utvecklingen under andra halvan av 2018.

Ökad byggproduktion jämfört med november

Inom byggsektorn ökade produktionen med 1,7 procent, säsongrensat och jämfört med november 2018. Även på årsbasis jämfört med december 2017 var det en uppgång, med 0,3 procent. Byggsektorns ackumulerade produktion under helåret 2018 minskade dock jämfört med motsvarande period 2017. Nedgången var 1,5 procent och beror på att

utvecklingen har varit dämpad under 2018 medan den var mycket stark under 2017.

Industrins ordergång

Senaste uppgift: december 2018

Källa: SCB:s ordergång och omsättningsstatistik

Torkel Brinkenfeldt

Uppgång i december för industrins ordergång

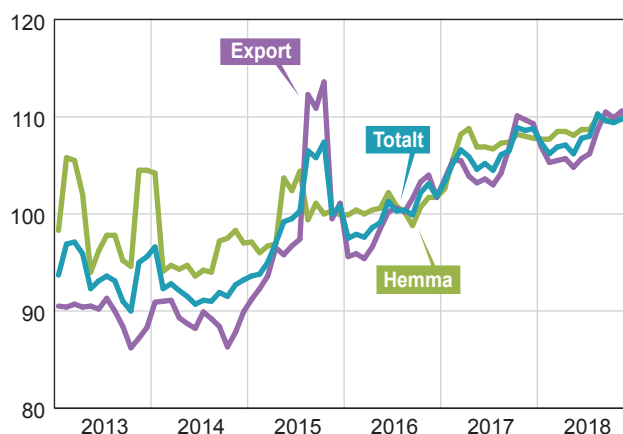
Industrins totala ordergång steg med 3,1 procent i december 2018 jämfört med november, i säsongrensade värden. Exportmarknaden ökade mest, med 4,7 procent. Även hemmamarknaden steg, dock bara med 0,5 procent.

På årsbasis ökade den totala ordergången med 2,4 procent i kalenderkorrigerade värden, jämfört med december 2017. Från kunder i utlandet steg ordergången med 2,1 procent och från kunder i Sverige med 2,0 procent.

Den ackumulerade ordergången under januari–december 2018 gick upp med 1,7 procent i kalenderkorrigerade tal, jämfört med januari–december 2017. Även den ackumulerade ordergångens utveckling var i stort sett lika för order från exportmarknaden och order från hemmamarknaden. Exportordergången ökade med 1,6 procent medan order från hemmamarknaden steg med 1,7 procent.

Industrins ordergång

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tre månaders glidande medelvärde. Index 2015=100, fasta priser

Stark utveckling för metallvaruindustrin

Jämfört med november 2018 var utvecklingen i december 2018 i säsongrensade värden blandad i de olika delbranscherna. Metallvaruindustrin ökade sin ordergång med 14,4 procent. Ökningen på exportmarknaden var drygt 50 procent medan hemmamarknaden endast steg med 2 procent för branschen. Elektronikvaruindustrin, och gummi- och plastvaruindustrin steg med drygt 9 procent i säsongrensade värden. Även motorfordonsindustrin hade en god utveckling, ordergången ökade med omkring 7 procent. Negativ utveckling var det för gruv- och mineralutvinningsindustrin, och för den grafiska industrin. Bägge de branscherna hade en minskning av ordergången med närmare 7 procent i säsongrensade värden.

Blandad utveckling för delbranscherna på årsbasis

Även på årsbasis var det en blandad utveckling för de olika delbranscherna med ungefär lika många upp- som nedgångar. Starkast gick maskinindustrin som ökade sin ordergång med närmare 30 procent, kalenderkorrigerat och jämfört med december 2017. Uppgången för metallvaruindustrin var också stor, då ordergången steg med drygt 15 procent. Även industrin för elapparatur ökade, liksom annan transportmedelsindustri. Bägge branscherna gick upp med drygt 10 procent jämfört med december 2017 i kalenderkorrigerade värden.

Nedgångar, liksom på månadsbasis, noterades främst för den grafiska industrin och för gruv- och mineralutvinningsindustrin.

Ordergång och omsättning			
Förändring i procent	dec 18/ nov 18 ¹⁾	dec 18/ dec 17 ²⁾	jan-dec 18/ jan-dec 17 ²⁾
Ordergång			
Hemmamarknad	1	2	2
Exportmarknad	5	2	2
Totalt	3	2	2
Omsättning			
Hemmamarknad	2	2	2
Exportmarknad	1	0	3
Totalt	1	1	2

1) Säsongensat och kalenderkorrigerat

2) Kalenderkorrigerat

Störst ökning under året för maskinindustrin

Under helåret 2018 ökade den ackumulerade ordergången med 1,7 procent, kalenderkorrigerat och jämfört med motsvarande period 2017. Maskinindustrin steg kraftigt under 2018, med en uppgång på drygt 15 procent. Maskinindustrins ordergång från kunder i Sverige gick upp med närmare 30 procent, medan order från kunder i utlandet ökade med drygt 10 procent.

Svagast var utvecklingen för elektronikvaruindustrin, vars ordergång under helåret 2018 minskade med drygt 8 procent, kalenderkorrigerat och jämfört med helåret 2017.

Industrins kapacitetsutnyttjande

Senaste uppgift: fjärde kvartalet 2018

Källa: SCB:s kapacitetsutnyttjandestatistik

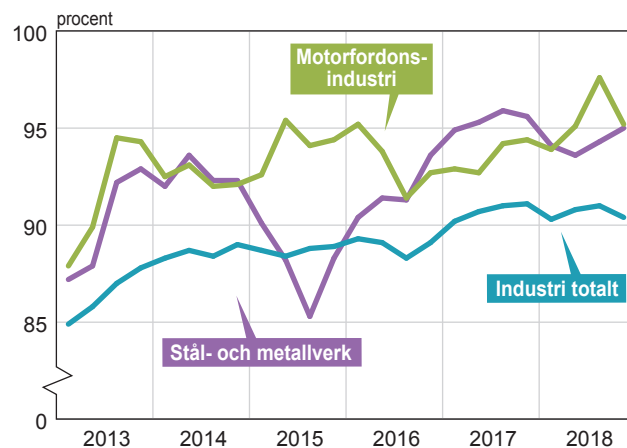
Minskat kapacitetsutnyttjande i industrin

Industrins kapacitetsutnyttjande minskade med 0,6 procentenheter under det fjärde kvartalet 2018 jämfört med det tredje kvartalet 2018, i säsongrensade tal.

Minskningen av kapacitetsutnyttjandet i industrin innebar att utnyttjandegraden minskade till 90,4 procent, i säsongrensade tal.

Industrins kapacitetsutnyttjande

Säsongrensade kvartalsvärden

På årsbasis minskade kapacitetsutnyttjandet med 0,5 procentenheter jämfört med det fjärde kvartalet 2017 och redovisade en utnyttjandegrad på 90,4 procent, i kalenderkorrigerade tal.

BYGGMARKNAD

Pessimistiska förväntningar på byggandet

Byggföretagen rapporterar liksom i januari om ett ungefär oförändrat byggande de senaste månaderna enligt Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer. Orderstockarna uppges ha ökat, men i mindre omfattning än vid föregående månads mätning. Den samlade bedömningen av orderstockarnas storlek är oförändrat mindre negativ än normalt. Samtidigt redogör företagen för sysselsättningsstillväxt de senaste tre månaderna. Förändringen i nettotalet från föregående månad var jämförelsevis stor och beror på att husbyggarna rapporterar om nyanställningar till skillnad från de senaste mätningarna då antalet anställda uppgavs ha minskat.

Andelen företag som anger att brist på arbetskraft är det främsta hindret för ökat byggande minskade till den lägsta nivån sedan januari 2015. I stället ökar nu andelen företag som rapporterar om otillräcklig efterfrågan. Byggföretagen rapporterar fortsatt om något minskade anbudspriser de senaste tre månaderna.

Förväntningarna på hur såväl byggandet som orderstockarna kommer att utvecklas de närmaste månaderna justerades ner rejält i februari. Nettotalen för frågorna pekar på minskning och är de lägsta på sju respektive sex år. Även antalet anställda väntas minska något de kommande tre månaderna. Förväntningarna på anbudspriserna pekar på fallande priser de kommande månaderna, bland såväl hus- som anläggningsbyggare.

Byggbkostnader

Senaste uppgift: januari 2019

Källa: SCB:s faktorprisindex för flerbostadshus

Byggbkostnaderna steg i januari

Faktorprisindex för flerbostadshus ökade med 0,7 procent mellan december 2018 och januari 2019. Under motsvarande period ett år tidigare steg faktorprisindex med 0,5 procent. Entreprenörernas kostnader, som har en vikt på drygt 82 procent av faktorprisindex, ökade med 0,3 procent mellan december 2018 och januari 2019.

Byggmaterialkostnaderna ökade med 0,5 procent. Inom byggmaterialgruppen ökade alla kostnader förutom kostnaderna för snickerier som sjönk med 0,2 procent och kostnaderna för armeringsstål som var oförändrade. Mest ökade kostnaderna för vitvaror som steg med 2,2 procent. Kostnaderna inom gruppen transporter, drivmedel och elkraft höjdes sammantaget med 1,3 procent. Det berodde på att kostnaderna för elkraft ökade med 7,2 procent. Entreprenörernas övriga omkostnader föll med 0,1 procent medan lönekostnaderna och maskinkostnaderna var oförändrade. Under den senaste månaden steg byggherrekostnaderna med 3,0 procent. Det berodde på ökade räntekostnader.

Faktorprisindex för flerbostadshus

Förändring i procent

	jan 19/dec 18	jan 19/jan 18
Entreprenadkostnader	0,3	3,2
Byggmaterial	0,5	3,9
Löner	0,0	1,6
Maskiner	0,0	1,9
Transporter, drivmedel, elkraft	1,3	6,5
Omkostnader	-0,1	3,2
Byggherrekostnader	3,0	6,4
Total byggbkostnad	0,7	3,7

Byggbkostnaderna har ökat med 3,7 procent det senaste året

Faktorprisindex för flerbostadshus ökade med 3,7 procent mellan januari 2018 och januari 2019. Entreprenörernas kostnader höjdes med 3,2 procent, vilket påverkade faktorprisindex uppåt med 2,6 procentenheter. Transporter, drivmedel och elkraft ökade mest, 6,5 procent, bland entreprenörernas kostnader. Inom den gruppen har kostnaderna för elkraft, dieselolja och lastbilstransporter höjts med 19,6, 4,9 respektive 3,1 procent.

Byggmaterialkostnaderna steg med 3,9 procent. De största ökningarna i byggmaterialgruppen hade material för målning och trävaror som höjdes med 11,4 respektive 8,4 procent. Kostnaderna inom övriga byggmaterialgrupper ökade också om än i mindre omfattning. Kostnaderna för entreprenörens övriga grupper såsom löner, maskiner och omkostnader steg med mellan 1,6 och 3,2 procent. Byggherrekostnaderna ökade med 6,4 procent på årsbasis. Den främsta anledningen till det var ökade räntekostnader.

HANDEL OCH KONSUMTION

Nationalräkenskaperna visade en uppgång för hushållskonsumtionen med 0,7 procent fjärde kvartalet, säsongrensats och jämfört med kvartalet innan. Det var en återhämtning efter den svaga utvecklingen tredje kvartalet. Även första kvartalet var svagt men sett till helåret 2018 var hushållskonsumtionen ändå högre än året innan och ökade med 1,2 procent.

Efter några år med en stark tillväxt inom detaljhandeln har försäljningsökningen gradvis dämpats under de senaste två åren. Inledningen på 2019 startade dock med positiva förtecken. Bakom uppgången stod sällanköpshandeln, som återhämtade sig efter att försäljningen minskat kraftigt i december. Dagligvaruhandeln, som till största del utgörs av handel med livsmedel, minskade något efter två månader i rad med ökning.

Nyregistreringen av personbilar, som sedan juli i fjol har påverkats av den nya fordonsskatten bonus malus, steg i säsongrensade tal i januari. Nyregistreringen har därmed ökat under tre av de senaste fyra månaderna och trenden pekar tydligt uppåt. Mätt i årstakt var dock utvecklingen fortsatt negativ och nivån ligger klart lägre än innan skattesystemet ändrades.

Detaljhandel

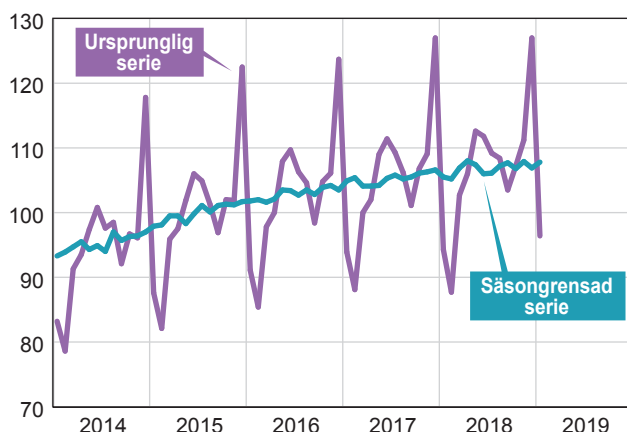
Senaste uppgift: januari 2019

Källa: SCB:s detaljhandelsindex

Ökad försäljning under årets första månad

Efter en relativt stor nedgång i december återhämtade sig försäljningen inom detaljhandeln och steg med 0,8 procent i januari, säsongrensats och jämfört med föregående månad. Den svagare utvecklingen under december var inte unikt för 2018. Ett liknande mönster kan urskiljas även när man tittar ett par år längre tillbaka i tiden. Det beror till viss del på att julhandeln nuförtiden startar tidigare, vilket troligen kommit av att nya handelsfenomen vuxit fram. I november inträffar det som kallas Black Friday, vilket dragit upp försäljningsvolymerna, vilket det även gjorde 2018. I säsongrensade tal ökade detaljhandeln med 1,0 procent i november. Det bidrog tillsammans med den positiva månadsutvecklingen i januari till att försäljningen ökade även sett till de senaste tre månaderna. Den senaste perioden, november till januari, steg försäljningen med 0,3 procent, säsongrensats och jämfört med föregående tremånadersperiod.

Total försäljningsvolym inom detaljhandeln
Index 2015=100

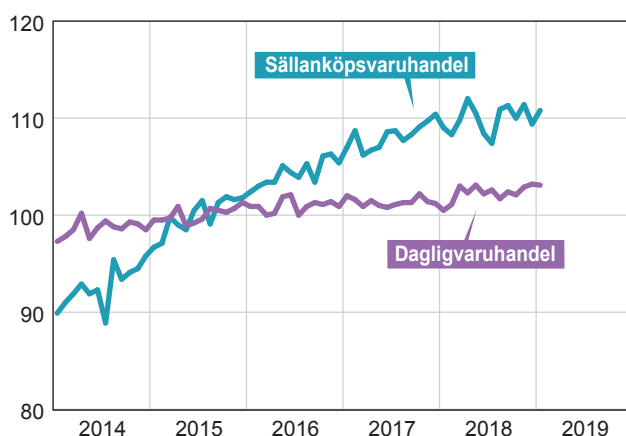

Detaljhandeln kan delas upp i dagligvaruhandel och sällanköpshandel. Försäljningen inom dagligvaruhandeln, som huvudsakligen består av handel med livsmedel, minskade med 0,1 procent i januari, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Inom sällanköpshandeln, som består av specialiserad butikshandel, vände utveckling upp efter en svag avslutning på 2018 och försäljningen steg med 1,3 procent.

Bred uppgång inom sällanköpshandeln

Försäljningsvolymen inom detaljhandeln ökade i januari med 2,2 procent, kalenderkorrigerat och jämfört med samma månad året innan. Både dagligvaruhandeln och sällanköpshandeln lämnade positiva bidrag. Inom den förstnämnda steg försäljningen med 2,6 procent medan motsvarande siffra inom sällanköpshandeln var 1,7 procent.

Försäljningsvolym inom detaljhandeln
Säsongrensade månadsdata. Index 2015=100

Efter en svag försäljning inom flertalet av sällanköpshandelns delbranscher i december startade 2019 desto mer optimistiskt. Optikernas starka försäljningsutveckling de senaste månaderna fortsatte i januari och delbranschen stod för den klart störst ökningen. Försäljningen steg med nästan 13 procent jämfört med januari i fjol. Även handeln med kläder, byggvaror och böcker noterades för starka försäljningsökningar, om än inte i paritet med optikernas. Det var endast inom ett fåtal branscher som försäljningen

minskade jämfört med ett år tidigare, däribland handeln med heminredning och möbler samt skohandeln. Även inom guldsmedshandeln var utvecklingen negativ, och försäljningsvolymen som var 2,3 procent lägre än i januari i fjol, var sjätte månaden i rad med minskad försäljning i årstakt.

Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	jan 2019
Dagligvaruhandel	2,6
därav:	
Detaljhandel, mest livsmedel	1,5
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak	17,6
Sällanköpsvaruhandel	1,7
därav:	
Klädhandel	6,6
Skohandel	-1,7
Möbelhandel	-3,6
Elektronikhandel	0,2
Järn- och bygghandel	6,0
Bokhandel	5,8
Guldsmedshandel	-2,3
Sport- o fritidshandel	2,1
Leksakshandel	..
Postorderhandel	-4,7
Totalt detaljhandel	2,2

Hushållens konsumtion

Senaste uppgift: december 2018

Källa: Hushållens konsumtionsindikator

Anton Hammarstedt

Ovanligt svag hushållskonsumtion i december

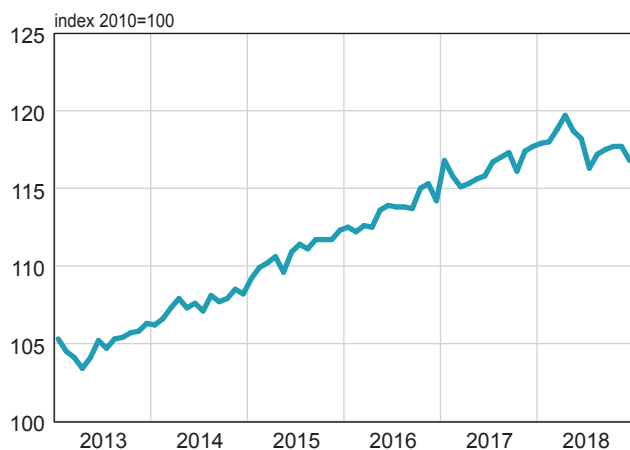
Hushållens konsumtion minskade med 0,8 procent i december jämfört med november 2018, säsongrensat och mätt i fasta priser. Jämfört med december 2017 var nedgången 1,0 procent i kalenderkorrigerade värden. Man får gå ända tillbaka till våren 2009 för att hitta en lika stor nedgång mätt i årstakt. De negativa siffrorna visar att julhandeln var ovanligt svag 2018 även om det kan vara en större andel än tidigare av hushållens julklappsinköp som görs innan december. Bilhandelns inbromsning andra halvåret i fjol spelar också in.

Fjärde kvartalet (oktober–december) 2018 ökade dock hushållskonsumtionen med 0,3 procent, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal (juli–september).

Priserna, enligt konsumtionsdeflatorn, ökade med 2,1 procent på årsbasis under december.

Hushållens konsumtionsindikator

Säsongrensade månadsdata

Avstannad bilhandel under andra halvåret 2018

Handeln med motorfordon minskade kraftigt under andra halvan av 2018. Bilhandeln gick på högvarv under första halvan av 2018 men sedan kom en kraftig nedgång som sammanföll i tiden med införandet av bonus-malussystemet (en slags miljöskatt respektive skatterabatt) för fordon inköpta från och med 1 juli 2018.

Utgiftsposten "Transporter och detaljhandel med och service av motorfordon" sjönk med 6,7 procent i kalenderkorrigerade siffror och fasta priser jämfört med december 2017, och var den utgiftspost som hade störst negativt bidrag till hushållskonsumtionens utveckling.

Under helåret 2018 ökade utgiftsposten med 1,9 procent i kalenderkorrigerade siffror med fasta priser.

Hushållskonsumtion

Hushållens konsumtionsutgifter. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	dec 2018	jan-dec 2018
Detaljhandel, mest livsmedel	1,8	1,4
Beklädnadshandel	-2,3	-1,8
Bostad, elektricitet, gas och uppvärmning	0,4	1,1
Möbler, inredning m.m.	-2,0	1,1
Transporter och detaljhandel med och service av motorfordon	-6,7	1,9
Post- och telekommunikation	3,6	4,0
Rekreation och kultur	-4,1	1,6
Hotell och restaurang	0,9	0,6
Övriga varor och tjänster	-6,9	-3,4
Hushållens konsumtionsutgifter (exklusive utlandsposter)	-1,0	1,3

Beklädnadshandeln backade 2018

Den utgiftspost som minskade mest under december var övriga varor och tjänster, som backade med 6,9 procent jämfört med december 2017, kalenderkorrigerat och mätt i fasta priser. Övriga varor och tjänster avser sådana varor och tjänster som inte ingår i andra utgiftsposter, exempelvis parfymaffärer, ur- och guldsmedsvaror eller hår- och skönhetsvård.

Det var endast övriga varor och tjänster och beklädnadshandeln som uppvisade en minskad konsumtion under 2018. Dessa minskade med 3,4 respektive 1,8 procent jämfört med 2017, kalenderkorrigerat.

Post och telekommunikationer ökar

Post och telekommunikationer var den utgiftspost som ökade mest under december, med en ökning på 3,6 procent i kalenderkorrigerade siffror jämfört med december 2017. Under helåret 2018 ökade den med 4,0 procent, vilket var den starkaste utvecklingen av samtliga utgiftsposter som redovisas.

Störst positivt bidrag till hushållskonsumtionen under december hade dock bostad, elektricitet, gas och uppvärmning.

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: januari 2019

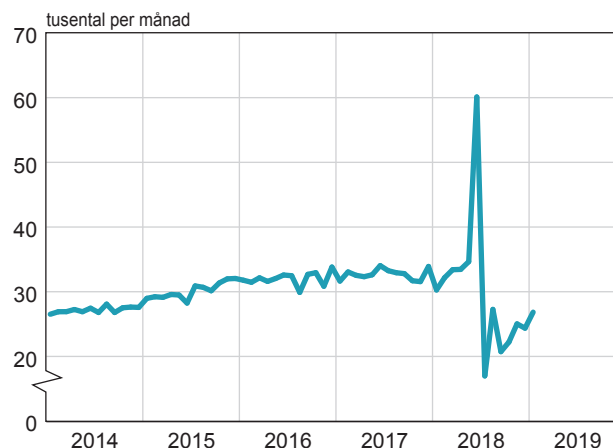
Källa: Trafikanalys och SCB:s fordonssstatistik

Uppgång i nybilsregistreringen på månadsbasis

Strax före och efter införandet av det nya fordonsskattesystemet bonus malus kring halvårsskiftet i fjol noterades väldigt stora svängningar i nybilsregistreringen. De senaste månaderna har dock en viss stabilisering skett. Efter en svag nedgång i december steg antalet nyregistrerade bilar med 10,2 procent i januari, säsongrensat och jämfört med månaden innan.

Nyregistrerade personbilar

Säsongrensade månadsdata

Källa: Trafikanalys samt egna beräkningar

I faktiska tal registrerades 21 117 personbilar under januari. Det är en nedgång med 11,3 procent jämfört med januari 2018. Sedan införandet av bonus malus den 1 juli förra året har nyregistreringarna i årstakt visat en negativ utveckling varje månad. I januari var dock minskningen mindre än tidigare, vilket kan vara ett tecken på att den nedåtgående trenden som följde efter införandet av fordonsskatten har börjat avta något.

Bonus malus premierar miljöanpassade fordon samtidigt som fordon med relativt höga koldioxidutsläpp belastas med högre skatt. Syftet är att andelen miljöanpassade fordon ska öka. Jämfört med i januari förra året så hade

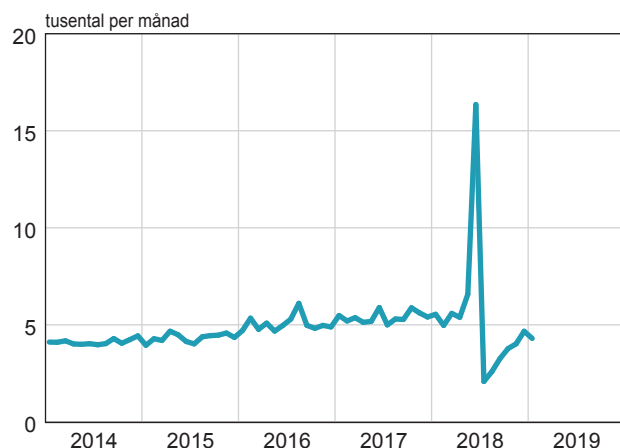
andelen av nyregistrerade klimatfordon ökat från 14,8 till 19,8 procent, medan bensin- och dieslbilarna hade minskat med motsvarande.

Färre lastbilar registrerades i januari

Nyregistreringen av lastbilar har i likhet med personbilarna varit på en lägre nivå efter införandet av fordonsskatten och färre lastbilar har i årstakt registrerats varje månad sedan juli 2018. I januari registrerades 3 442 lastbilar, vilket är 1 017 färre än i januari förra året.

Nyregistrerade lastbilar

Säsongrensade månadsdata

Källa: Trafikanalys samt egna beräkningar

I säsongrensade termer, på månadsbasis, noterades det öknings mellan augusti och december, vilket innebär att en viss återhämtning har skett. I januari kom dock en nedgång, då nyregistreringen av lastbilar sjönk med 7,9 procent jämfört med i december.

Företagens lager

Senaste uppgift: fjärde kvartalet 2018

Källa: SCB:s lagerstatistik

Företagens lager ökade fjärde kvartalet

Svenska företags lager ökade med 2,5 miljarder kronor i fasta priser under fjärde kvartalet 2018. Ökningen motsvarar en uppgång med 0,5 procent i volym.

Varuhandelns lager minskade med 1,2 miljarder kronor under fjärde kvartalet, vilket motsvarar en nedgång med 0,4 procent i volym. Industrins totala lager ökade med 3,7 miljarder kronor under fjärde kvartalet, vilket motsvarar en uppgång med 1,5 procent i volym.

Industrins lager ökade

Lager av färdiga varor och produkter i arbete ökade med 6,2 miljarder kronor och lager av insatsprodukter i den totala industrin minskade med 2,5 miljarder. Det innebär att industrins totala lager ökade med 3,7 miljarder under fjärde kvartalet.

Inom tillverkningsindustrin var utvecklingen av totala lager positivt för en majoritet av delbranscherna. Industri för motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar var den delbransch där lagren minskade mest, med 1,2 miljarder

kronor. Störst ökning hade industrin för trä och varor av trä med en uppgång på 1,6 miljarder kronor.

Lagerförändringar

Fjärde kvartalet 2018 jämfört med tredje kvartalet 2018

	Miljoner kr (2010 års priser)	Volymförändring i procent
Industri (B+C)	3 659	1,5
Trävaruindustri	1 562	14,9
Massa och papper	1 437	12,1
Petroleumprodukter	-903	-6,6
Stål- och metallverk	1 216	4,8
Metallvaruindustri	-591	-2,8
Maskinindustri	-25	-0,1
Motorfordonsindustri	-1 211	-4,7
Parti- och detaljhandel (G)	-1 153	-0,4
Motorhandel	3 239	5,7
Partihandel	-5 583	-4,2
Detaljhandel	1 191	1,5
Totalt (B+C+G)	2 506	0,5

Varuhandelns lager minskade

Företag inom varuhandeln minskade sina lager med 1,2 miljarder under fjärde kvartalet. Störst nedgång hade partihandeln där lagret minskade med 5,6 miljarder kronor. Inom detaljhandeln och motorhandeln ökade lagret med 1,2 miljarder kronor respektive 3,2 miljarder kronor.

UTRIKESHANDEL

Den senaste statistikskörden målar till övervägande del upp en positiv bild av svensk utrikeshandel. Nationalräkenskaperna för fjärde kvartalet 2018 visade att den svenska exporten tog fart under slutet av året och ökade med 3,1 procent, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. Både varu- och tjänsteexporten utvecklades i positiv riktning och bidrog till uppgången. Efter ett svagt tredje kvartal vände även importen uppåt och ökningen på 1,4 procent var den starkaste kvartalsutvecklingen under året. Sammantaget lämnade utrikeshandeln ett positivt bidrag till BNP.

SCB:s utrikeshandelsstatistik med varor vittnar om att exporten i januari växte snabbare än importen då ett handelsöverskott på 1,2 miljarder redovisades.

Även Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer visar positiva tecken för exporten. Sammantaget för de senaste tre månaderna, december till februari, har orderingen från utlandet ökat och företagens omdömen om exportorderstockens storlek är fortsatt ovanligt positiva. Exportchefsindex (EMI), som publicerades i mitten på februari, visade också på en viss tillförsikt bland svenska exportföretag. Efter att ha backat två kvartal i rad steg EMI marginellt första kvartalet i år och stämningssläget är fortsatt mer positivt än normalt.

Fortsatt ökning av sysselsättningen

Arbetskraftsundersökningarna (AKU) för fjärde kvartalet 2018 visade på en fortsatt stark arbetsmarknad. Sysselsättningen och sysselsättningsgraden ökade jämfört med närliggande kvartal. Enligt icke-säsongrensade data minskade arbetslösheten med 0,3 procentenheter jämfört med fjärde kvartalet 2017 och uppgick till 5,7 procent av arbetskraften.

Både antalet och andelen sysselsatta ökade

Fjärde kvartalet 2018 fortsatte antalet och andelen sysselsatta att öka. Enligt säsongrensade och utjämnade data uppgick antalet sysselsatta till 5 150 000 personer vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 68,9 procent.

Jämfört med fjärde kvartalet 2017 ökade sysselsättningsgraden med 1,0 procentenheter vilket innebar att sysselsättningen ökade snabbare än befolkningen i åldrarna 15–74 år. Antalet sysselsatta ökade under denna period med 106 000 medan befolkningen ökade med 53 000.

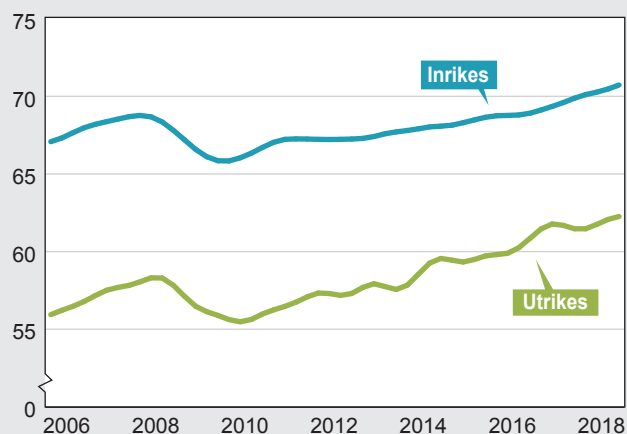
Sysselsättningsgraden ökade bland inrikes födda

Under det fjärde kvartalet 2018 ökade antalet sysselsatta för både inrikes och utrikes födda, jämfört med fjärde kvartalet 2017. Det var dock endast bland de inrikes födda som sysselsättningsgraden visade en statistiskt säkerställd ökning. Andelen sysselsatta bland inrikes födda uppgick till 70,4 procent, vilket var en ökning med 1,0 procentenheter. För utrikes födda var sysselsättningsgraden 62,2 procent.

Säsongrensade och utjämnade data visar att skillnaden i sysselsättningsgrad mellan inrikes och utrikes födda har minskat något de senaste åren. Fortfarande är dock andelen sysselsatta cirka 8 procentenheter högre bland de inrikes födda.

Sysselsättningsgrad inrikes och utrikes födda

Procent av befolkningen, 15–74 år. Säsongrensade och utjämnade data

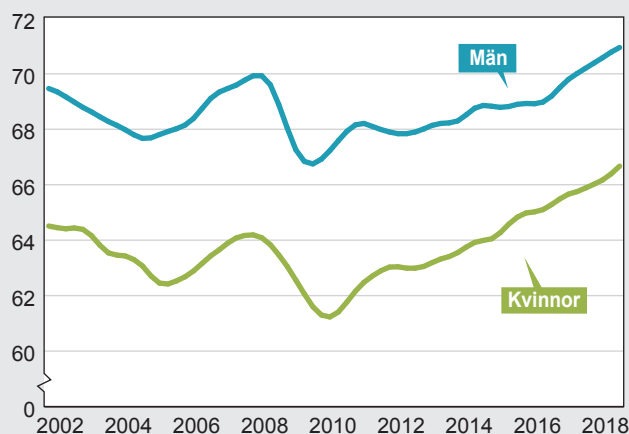
Störst ökning av sysselsättningsgrad för män

Antalet och andelen sysselsatta är fortsatt högre bland män än bland kvinnor. Enligt säsongrensade och utjämnade data uppgick sysselsättningsgraden till 71,0 procent bland män och 66,7 procent bland kvinnor. Skillnaden mellan

mäns och kvinnors sysselsättningsgrad ökade i samband med finanskrisen 2008–2009. De närmast följande åren och fram till 2016 så minskade skillnaden. Utvecklingen de senaste åren visar dock att skillnaden åter har ökat något.

Sysselsättningsgrad män och kvinnor

Procent av befolkningen, 15–74 år. Säsongrensade och utjämnade data

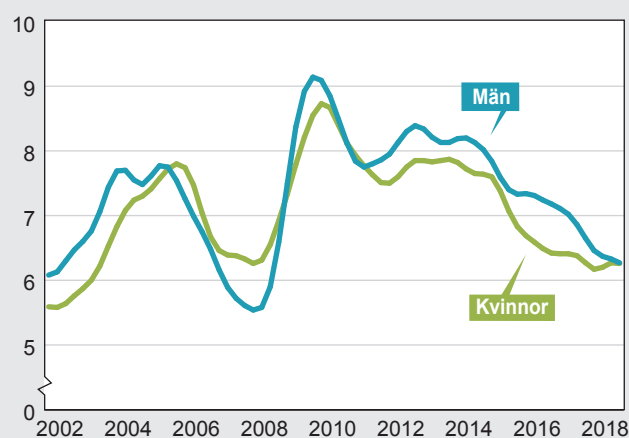

Fortsatt ökning av antalet fast anställda

Sysselsatta kan delas in i anställda, företagare och medhjälpande hushållsmedlemmar. Jämfört med fjärde kvartalet 2017 ökade antalet anställda med 101 000 och uppgick till 4 636 000. Denna ökning beror främst på att antalet fast anställda ökade med 106 000 till 3 895 000. Antalet personer med tidsbegränsad anställning visade inte någon statistiskt säkerställd förändring. Även säsongrensade och utjämnade data visar att antalet fast anställda fortsatte att öka under fjärde kvartalet 2018.

Arbetslöshet män och kvinnor

Procent av arbetskraften, 15–74 år. Säsongrensade och utjämnade data

Samma andel arbetslösa för kvinnor och män

Sedan finanskrisen har män i regel haft högre arbetslöshet än kvinnor. Under 2018 så har dock skillnaderna mellan män och kvinnor minskat. Fjärde kvartalet 2018 visar så-

I FOKUS

songrensade och utjämnade data inte på någon skillnad i arbetslöshet mellan män och kvinnor. Både bland kvinnor och män var 6,3 procent arbetslösa.

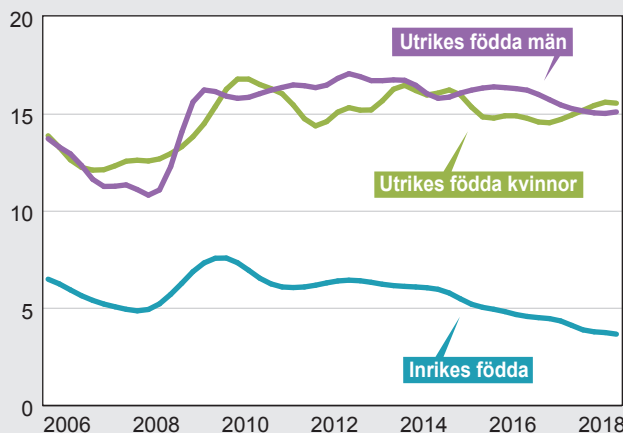
Arbetslösheten minskade bland inrikes födda

Andelen arbetslösa är fortsatt större bland utrikes födda än bland inrikes födda. Enligt säsongrensade och utjämnade data uppgick arbetslösheten till 15,3 procent bland utrikes födda medan motsvarande siffra för inrikes födda var 3,7 procent. Skillnaden i arbetslöshetstalet har ökat kontinuerligt sedan finanskrisen. Främst på grund av att utrikes föddas arbetslöshet inte har minskat i samma utsträckning som för de inrikes födda. Denna utveckling har fortsatt under 2018 då arbetslösheten bland de inrikes födda minskat något medan den ökat något bland de utrikes födda.

Uppdelat efter kön framgår det att arbetslösheten under perioden efter finanskrisen oftast varit högre bland utrikes födda män än bland utrikes födda kvinnor. Sedan 2017 har dock arbetslösheten minskat kontinuerligt bland utrikes födda män samtidigt som den ökat bland utrikes födda kvinnor och under 2018 så har arbetslösheten varit högre bland utrikes födda kvinnor.

Arbetslöshet

Procent av arbetskraften, 15–74 år. Säsongrensat och utjämnat

Minskningen av ungdomsarbetslösheten har stannat av

Bland unga i åldern 15–24 år är arbetskraftstalet, dvs andelen av befolkningen som är i arbetskraften, betydligt lägre än i äldre åldersgrupper, bland annat på grund av studier. Enligt säsongrensade och utjämnade data var 54,1 procent av ungdomarna i arbetskraften fjärde kvartalet 2018.

I spåren av finanskrisen 2009 och 2010 så var arbetslösheten bland ungdomar som högst, då den låg på närmare 26 procent enligt säsongrensade och utjämnade data. Sedan dess har ungdomsarbetslösheten med några få undantag visat på en kontinuerlig minskning men denna utveckling har under 2018 avstannat. Tittar man på ungdomsgruppen uppdelat efter kön så beror det framförallt på att arbetslös-

heten bland kvinnorna ökat under andra halvan av 2018. Fjärde kvartalet 2018 var 16,9 procent av ungdomarna arbetslösa, enligt säsongrensad och utjämnade data.

Antalet arbetade timmar ökar

Arbetade timmar är ett mer direkt mått på hur mycket det arbetas i en ekonomi än antalet personer som arbetar. Antalet arbetade timmar kan öka eller minska även om antalet sysselsatta inte förändras, på grund av övertidsarbete, semester, frånvaro och liknande bland de sysselsatta.

Enligt säsongrensade och utjämnade data har antalet arbetade timmar ökat sedan 2010, med undantag för kortare perioder av minskningar. Efter en något svagare utveckling under andra halvan av 2016 så har antalet arbetade timmar ökat under 2017 och 2018.

Under det fjärde kvartalet 2018 uppgick det totala antalet arbetade timmar i genomsnitt till 165,4 miljoner per vecka, icke säsongrensat. Kalenderkorrigerat motsvarar det en ökning med 2,4 procent jämfört med fjärde kvartalet 2017.

Faktaruta

Arbetskraftsundersökningarna (AKU) beskriver utvecklingen på arbetsmarknaden för Sveriges befolkning i åldern 15–74 år. AKU visar bland annat antal och andel sysselsatta respektive arbetslösa per månad, kvartal och år. Det är den enda källan med kontinuerliga uppgifter om den totala arbetslösheten och står för det officiella arbetslöshetstalet.

Sysselsatta omfattar följande grupper:

- personer som arbetade (minst en timme) under referensveckan som avlönade arbetstagare, egna företagare eller oavlönade medhjälpare i företag tillhörande en medlem av samma hushåll. Alternativt hade arbetet enligt ovan men var frånvarande från det arbetet.

Säsongrensade och utjämnade data

De flesta tidsserier i AKU innehåller kraftig säsongvariation. För att kunna bedöma utvecklingen behöver sådana serier säsongrensas. Vid säsongrensningen beräknas seriens säsongrensade värden som beskriver enskilda tidpunkter i detalj, samt säsongrensade och utjämnade värden som beskriver konjunkturmönstret. Säsongrensade och utjämnade data tillåter även jämförelser mellan två godtyckliga tidpunkter.

15–74 år – varför mäter SCB så?

Från och med oktober 2007 övergick AKU, från att redovisa åldersgruppen 16–64 år, till att redovisa åldersgruppen 15–74 år enligt EU:s förordningar. Syftet är att få internationell jämförbarhet då AKU i andra länder mäter 15–74 år.

Peter Beijron och Matilda Wedtström, AKU

Varuexport, landområden

Område	Värde mkr		Andel %	Förändr 18/17 %
	2018 jan-dec	2017 jan-dec		
Europa	1 070 668	962 079	74,3	11
EU-länder	857 862	771 182	59,5	11
Övriga Europa	212 807	190 897	14,8	11
Afrika	27 728	27 457	1,9	1
Amerika	137 745	128 649	9,6	7
Nordamerika	110 102	101 051	7,6	9
Central- och Sydamerika	27 643	27 599	1,9	0
Asien	180 288	166 231	12,5	8
Mellanöstern	27 511	30 358	1,9	-9
Övriga länder i Asien	152 777	135 873	10,6	12
Oceanien och övriga områden	25 396	20 408	1,8	24
Totalt	1 441 825	1 304 824	100,0	10

Varuimport, landområden

Område	Värde mkr		Andel %	Förändr 18/17 %
	2018 jan-dec	2017 jan-dec		
Europa	1 238 639	1 112 066	83,8	11
EU-länder	1 038 069	940 931	70,2	10
Övriga Europa	200 570	171 135	13,6	17
Afrika	28 530	16 829	1,9	70
Amerika	57 552	48 488	3,9	19
Nordamerika	42 920	35 434	2,9	21
Central- och Sydamerika	14 632	13 054	1,0	12
Asien	149 429	134 398	10,1	11
Mellanöstern	7 183	5 686	0,5	26
Övriga länder i Asien	142 246	128 712	9,6	11
Oceanien och övriga områden	3 911	3 851	0,3	2
Totalt	1 478 061	1 315 630	100,0	12

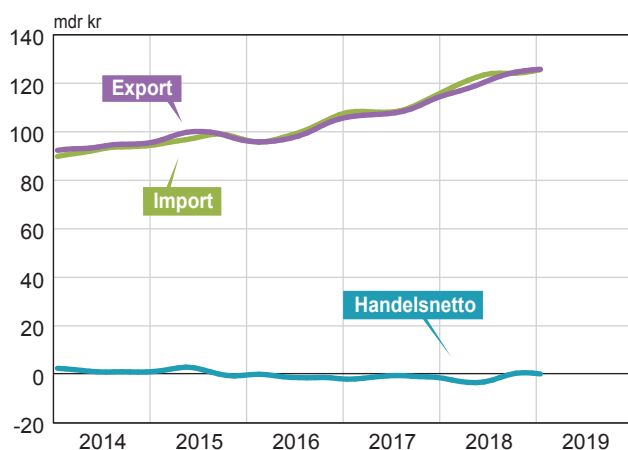
Handelsnetto

Senaste uppgift: januari 2019

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

Handelsnettot 1,2 miljarder kronor i januari

Utrikeshandeln med varor gav ett överskott på 1,2 miljarder kronor under januari 2019 enligt preliminära beräkningar. För januari 2018 var det ett underskott på 3,3 miljarder kronor.

Export och import av varor samt handelsnetto
Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend. Miljarder kronor

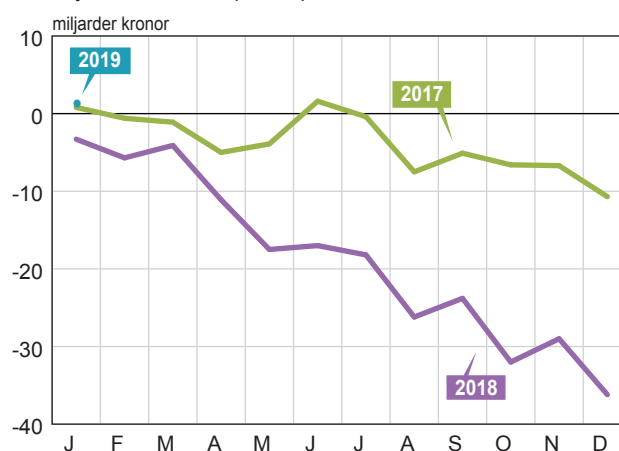
Varuexportens värde under januari uppgick till 125,4 miljarder kronor och varuimporten till 124,2 miljarder. Varuexporten har därmed ökat i värde med 9 procent, medan varuimporten har ökat i värde med 5 procent jämfört med januari 2018. Varuhandeln med länder utanför EU gav ett överskott på 14,8 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 13,6 miljarder.

Antalet vardagar i januari 2019 var lika många som i januari 2018. Rensat för säsongpåverkan visar handelsnettot ett överskott på 0,2 miljarder kronor för januari, och ett överskott på 0,6 miljarder kronor för december. För november var motsvarande värde ett överskott på 0,7 miljarder kronor.

Sveriges handelsnetto

Ackumulerade månadsvärden från årets början.

Miljarder kronor. Löpande priser

Under den senaste tremånadersperioden har värdet för varuexporten ökat med 8 procent, medan varuimporten har ökat med 7 procent jämfört med motsvarande period ett år tidigare. Varuexportvärdet under denna period uppgick till 373,7 miljarder kronor och varuimportvärdet till 376,7 miljarder. Handelsnettot för november 2018–januari 2019 gav därmed ett underskott på 3,0 miljarder kronor. För motsvarande period för ett år sedan noterades ett underskott på 7,4 miljarder kronor.

PRISER**Konsumentpriser**

Senaste uppgift: januari 2019

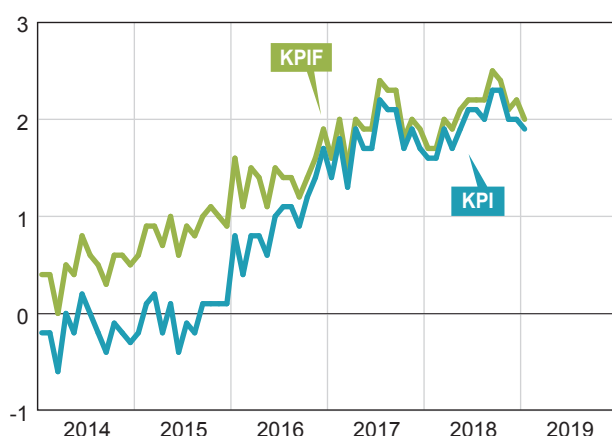
Källa: SCB:s konsumentprisindex

Inflationstakten sjönk i januari

Inflationstakten enligt KPIF var 2,0 procent i januari 2019. Det var en nedgång från 2,2 procent i december 2018. KPIF sjönk med 1,0 procent från december till januari. Inflationstakten enligt måttet KPI var 1,9 procent i januari (2,0 procent i december).

Inflationstakten

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Större prissänkning i januari i år än i januari 2018

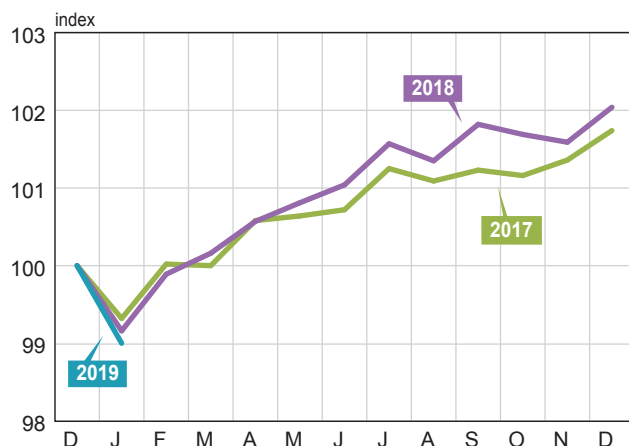
Konsumentprisindex (KPI) sjönk med 1,0 procent från december 2018 till januari 2019. Under motsvarande period 2018 sjönk KPI med 0,8 procent. KPI sjunker normalt i januari till följd av säsongsnormala prissänkningar, framförallt på kläder och skor.

Vid varje årsskifte ändras den varukorg som ligger till grund för beräkningen av KPI. Inaktuella varor och tjänster tas bort samtidigt som nya tillkommer. Alla varor och tjänster får dessutom en ny uppdaterad vikt i varukorgen. Den sammantagna effekten från en ändrad sammansättning av varukorgen och nya vikter benämns som korgeffekten. I januari 2019 bidrog korgeffekten med -0,1 procentenhet till månadsförändringen i KPI.

I januari 2019 bidrog säsongsnormala prissänkningar på kläder (-13,0 procent) och utrikes flygresor (-30,8 procent) med 0,6 procentenheter respektive 0,3 procentenheter nedåt till månadsförändringen i KPI. Lägre priser på flygcharter (-18,6 procent) bidrog med ytterligare 0,2 procentenheter. Lägre priser för logi (-8,3 procent) och mobiltelefonutrustning (-2,8 procent) bidrog också med 0,1 procentenheter vardera.

Konsumentprisernas utveckling

December föregående år=100

Dessa nedgångar motverkades av högre boendekostnader (1,3 procent), som påverkade KPI uppåt med 0,3 procentenheter, varav högre priser för el (3,2 procent), höjda avgifter för hyres- och bostadsrättslägenheter (0,6 procent) och nyttjande av egnahem (1,2 procent) bidrog med 0,1 procentenhet vardera. Högre priser för hälso- och sjukvård (1,7 procent) och diverse varor och tjänster (1,0 procent) bidrog med ytterligare 0,1 procentenhet vardera.

Liten nedgång av inflationstakten

Inflationstakten enligt KPI var 1,9 procent i januari 2019, vilket är en nedgång från december 2018 då den var 2,0 procent.

Högre boendekostnader (4,8 procent) bidrog med 1,1 procentenhet till inflationstakten i januari, varav 0,7 procentenhet berodde på högre priser på el (18,0 procent). Prishöjningar på livsmedel (1,8 procent), transportkostnader (1,7 procent) och diverse varor och tjänster (2,7 procent) bidrog med 0,2 procentenheter vardera.

Uppgången motverkades av lägre priser på teleutrustning (-17,0 procent) som påverkade inflationstakten nedåt med 0,2 procentenheter.

Konsumentprisernas förändring

Januari 2019

	Förändring från		Bidrag till
	Föregående månad	jan 2018	förändring sedan jan 2018 ¹⁾
Livsmedel och alkoholfria drycker	-0,4	1,6	0,2
Alkoholhaltiga drycker och tobak	0,1	1,7	0,1
Kläder och skor	-11,9	0,3	0,0
Boende	1,3	4,8	1,1
Inventarier och hushållsvaror	-0,8	0,9	0,1
Hälso- och sjukvård	1,7	0,3	0,0
Transport	-2,1	1,7	0,2
Post och telekommunikationer	-1,6	-6,3	-0,2
Rekreation och kultur	-1,9	0,5	0,1
Utbildning	1,6	4,6	0,0
Restauranger och logi	-1,2	1,5	0,1
Div varor och tjänster	1,0	2,7	0,2
KPI totalt	-1,0	1,9	1,9

1) Procentenheter

Även övriga inflationsmått sjönk

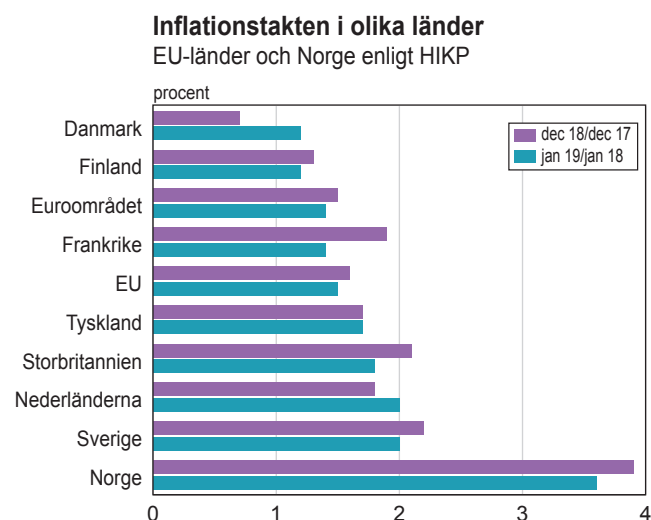
KPIF (KPI med fast ränta) visar samma prisutveckling som KPI, men utan de direkta effekterna av en ändrad penningpolitik. KPIF är Riksbankens målvariabel för inflationsmålet. Även inflationstakten mätt med KPIF sjönk i januari, från 2,2 till 2,0 procent.

KPIF exklusive energi (KPIF-XE) och KPIF med konstant skatt (KPIF-KS) är två andra mått på inflation som beräknas av SCB på uppdrag av Riksbanken. I KPIF-XE exkluderas energivaror från KPIF och i KPIF-KS konstanthålls de skatter och subventioner som är kopplade till produkterna i KPIF. Inflationstakten enligt dessa båda mått var 1,4 respektive 1,9 procent i januari.

Inflationen sjönk även i övriga EU

HIKP (harmoniserat index för konsumentpriser) beräknas av samtliga länder i EU. Måttet har en något mindre

täckning jämfört med KPI och KPIF, främst på grund av att delar av hushållens boendekostnader utelämnas. Enligt detta mått låg inflationstakten i januari på 2,0 procent, en nedgång från 2,2 procent i december.

Inom EU som helhet låg inflationen i januari på 1,5 procent. Det var 0,1 procentenheter lägre än i december. Lika mycket sjönk inflationen i euroländerna då denna uppmättes till 1,4 procent i januari. Frankrike hade en stor nedgång från 1,9 till 1,4 procent medan Tysklands inflationstakt var oförändrad på 1,7 procent. I Storbritannien var det en nedgång från 2,1 till 1,8 procent enligt HIKP.

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: januari 2019

Källa: SCB:s producentprisindex

Maria Bäckström

Årstakten oförändrad för producentpriserna

Årstakten för producentprisindex var i januari 5,6 procent. Det är samma årstakt som föregående månad, efter tre månader av fallande årstakt.

Precis som i december bidrog främst prisuppgångar på massa, papper och papp, som bidrog med 0,8 procentenheter, till uppgången. Det är huvudsakligen högre priser för massa, papper och papp på exportmarknaden som bidrog till uppgången. Även prisuppgångar för gruppen övriga maskiner samt gruppen trä, och varor av trä bidrog till årstakten för producentpriserna med 0,5 respektive 0,4 procentenheter.

För import- och exportmarknaderna var årstakten 3,7 respektive 5,9 procent i januari. De största bidragen till uppgången på importmarknaden är prisuppgångar för grupperna elapparatur, övriga maskiner, datorer, elektronikvaror och optik samt för gruppen motorfordon släpvagnar och påhängsvagnar som alla bidrog uppåt med 0,5 procentenheter vardera. Kemikalier och kemiska produkter, som var det största bidraget till årstakten på importmarknaden i december, bidrog i januari med 0,4 procentenheter till årstakten. Uppgången motverkades

något av en prisnedgång på råolja, som bidrog nedåt med 0,5 procentenheter.

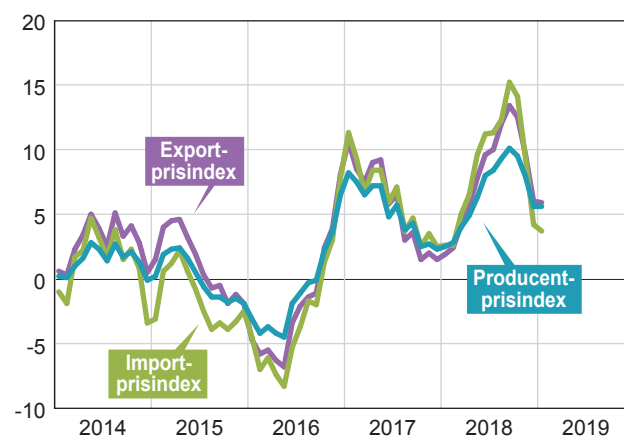
På exportmarknaden bidrog massa, papper och papp med 1,2 procentenheter till uppgången. Prisuppgångar för övriga maskiner bidrog med 0,9 procentenheter till årstakten och prisuppgångar på elektricitet bidrog med 0,7 procentenheter.

På hemmamarknaden steg priserna i årstakt med 5,1 procent. Största bidraget till ökningen är högre priser på elektricitet, som har ökat med 52,1 procent sedan januari föregående år, och bidrog med 2,0 procentenheter till uppgången. Livsmedel samt trä och varor av trä bidrog båda med 0,5 procentenheter till uppgången.

Priserna för inhemsk tillgång, det vill säga priserna på hemmamarknaden tillsammans med importpriserna, har stigit med 4,4 procent det senaste året. Det största bidraget kommer från högre priser på elektricitet som bidrog med 1,2 procentenheter till uppgången samt livsmedel som bidrog med 0,4 procentenheter.

Export-, import- och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

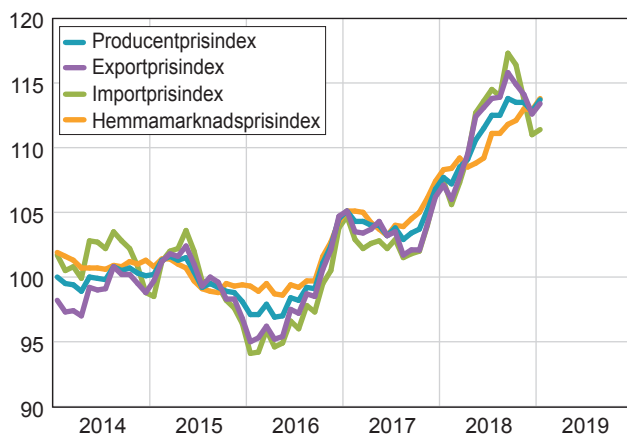
Prisuppgång i januari

Producentprisindex steg med 0,8 procent mellan december 2018 och januari 2019. Under samma period steg priserna på import- och exportmarknaden med 0,4 procent respektive 0,7 procent. På hemmamarknaden steg priserna med 0,8 procent. Priserna för inhemsk tillgång, det vill säga producentpriserna på hemmamarknaden tillsammans med importpriserna, steg med 0,5 procent från december till januari.

På importmarknaden bidrog huvudsakligen högre priser på råolja till uppgången. Efter flera månader med sjunkande priser så ökade priset på råolja med 6,6 procent i januari jämfört med föregående månad. Även högre priser på kommunikationsutrustning bidrog till månadsförändringen på importmarknaden. På hemmamarknaden bidrog framförallt högre priser på elektricitet och fjärrvärme till uppgången. På exportmarknaden bidrog bland annat högre priser för gruppen övriga maskiner till uppgången.

Prisindex i producent- och importled

Index 2015=100

Fortsatt svag krona

En förstärkning eller försvagning av kronan sänker respektive höjer export- och importpriserna mätt i svenska kronor. Enligt Tullverkets omräkningskurser för valutor från december till januari stärktes den svenska kronan mot den norska kronan med 1,8 procent och mot det brittiska pundet med 1,0 procent. Samtidigt försvagades den svenska kronan mot den amerikanska dollarn med 0,2 procent och mot euron med 0,1 procent. Den svenska kronan var under perioden oförändrad gentemot den danska kronan. Den svenska kronan har under det senaste året framförallt försvagats mot den amerikanska dollarn med 8,3 procent, men även mot euron med 4,3 procent, mot den danska kronan med 3,9 procent, mot den norska kronan med 3,7 procent samt mot det brittiska pundet med 2,3 procent.

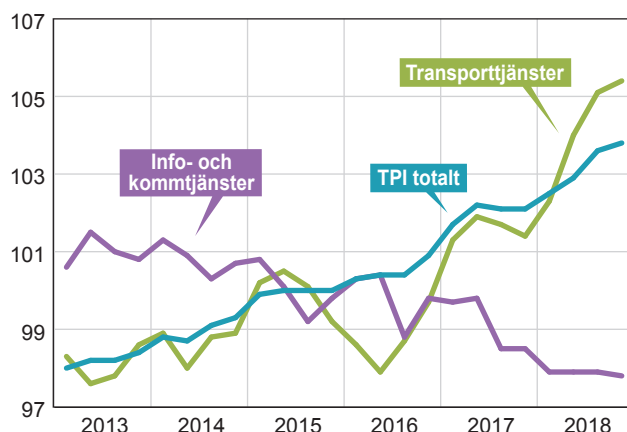
Tjänsteprisindex

Senaste uppgift: fjärde kvartalet 2018

Källa: SCB:s tjänsteprisindex

Fortsatt stigande tjänstepriser

Tjänsteprisindex steg med 0,2 procent från tredje till fjärde kvartalet 2018. Sedan fjärde kvartalet 2017 har tjänstepriserna stigit med 1,7 procent. Motsvarande årstakt föregående kvartal var 1,5 procent.

Tjänsteprisindex
Index 2015=100**Utvecklingen under det senaste kvartalet**

Det främsta bidraget till kvartalsförändringen var högre priser för tjänster inom gruppen landtransport; transport i rörsystem. Även högre priser för uthyrning och förvaltning av egna och arrenderade fastigheter samt för dataprogrammeringstjänster och datakonsulttjänster bidrog till uppgången. Högre priser för tjänster avseende gruppen uthyrning och leasing av annan utrustning och andra maskiner och materiella tillgångar bidrog även de till kvartalsförändringen.

ARBETSMARKNAD**Sysselsättning och arbetslöshet**

Senaste uppgift: januari 2019

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

Magda Tordenmalm

Arbetskraften ökade med 70 000 personer

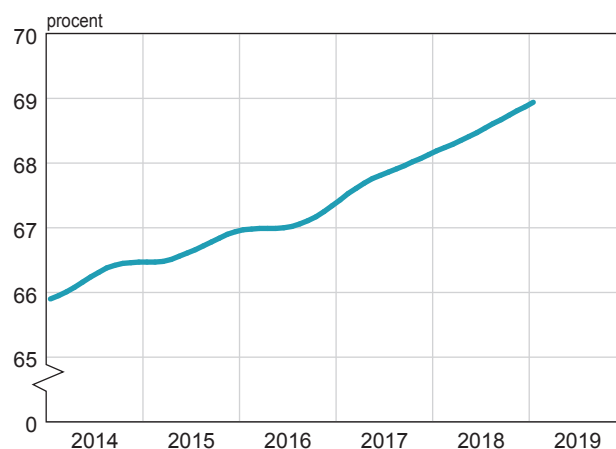
Antalet personer i arbetskraften i åldern 15–74 år uppgick till 5 415 000 i januari 2019, icke säsongrensad. Det är en ökning med 70 000 jämfört med motsvarande månad 2018. Antalet män i arbetskraften ökade med 59 000 till 2 849 000 och antalet kvinnor i arbetskraften uppgick till 2 566 000. Det relativa arbetskraftstalet uppgick till 72,3 procent. För män ökade det med 1,0 procentenheter till 74,8 procent och för kvinnor uppgick det till 69,7 procent.

Säsongrensade och utjämnade data visar också på en fortsatt ökning av antalet och andelen personer i arbetskraften jämfört med närliggande månader. Antalet personer i arbetskraften uppgick i januari 2019 till 5 502 000, vilket motsvarar 73,5 procent av befolkningen.

Sysselsättningsgrad

Ålder 15–74 år. Sysselsatta som andel av befolkningen.

Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

Sysselsättningen fortsatte att öka

I januari 2019 var antalet sysselsatta i åldern 15–74 år 5 065 000, icke säsongrensad. Det är en ökning med 96 000 jämfört med januari 2018. Antalet sysselsatta män ökade

med 72 000 till 2 666 000, och antalet sysselsatta kvinnor uppgick till 2 400 000. Sysselsättningsgraden ökade med 0,8 procentenheter till 67,6 procent. Bland män ökade den med 1,4 procentenheter till 70,0 procent och bland kvinnor uppgick den till 65,2 procent.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en ökning av antalet och andelen sysselsatta jämfört med närliggande månader. Antalet sysselsatta uppgick i januari 2019 till 5 162 000, vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 68,9 procent.

Antalet fast anställda ökade

I januari 2019 uppgick antalet anställda till 4 578 000, en ökning med 89 000 personer jämfört med motsvarande period föregående år enligt icke säsongrensade data. Bland män ökade antalet anställda med 68 000 personer till 2 323 000 och bland kvinnor uppgick antalet till 2 255 000. Antalet fast anställda ökade med 87 000 till 3 883 000. Bland män ökade antalet fast anställda med 55 000 till 2 003 000 och bland kvinnor uppgick antalet till 1 880 000. Antalet tidsbegränsat anställda uppgick till 695 000 personer.

Jämfört med närliggande månader visar säsongrensade och utjämnade data på en ökning av såväl antalet fast som antalet tidsbegränsat anställda.

Arbetade timmar

Det totala antalet arbetade timmar uppgick i januari 2019 till i genomsnitt 146,3 miljoner per vecka enligt icke säsongrensade data, vilket kalenderkorrigerat motsvarar en ökning med 2,6 procent jämfört med januari 2018.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en ökning av antalet arbetade timmar jämfört med närliggande månader och uppgick till i genomsnitt 157,9 miljoner timmar per vecka.

Arbetsmarknad						
	Sysselsatta, 1 000-tal		Arbetade timmar/ vecka, 10 000-tal		Arbetslösa 1 000-tal	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
jan	4 969	5 065	15 020	14 630	376	350
feb	5 039		16 570		337	
mar	5 038		16 020		352	
apr	5 043		16 550		366	
maj	5 101		15 980		352	
jun	5 197		15 830		403	
jul	5 281		10 230		339	
aug	5 165		13 480		337	
sep	5 119		17 340		330	
okt	5 149		17 840		302	
nov	5 154		17 420		299	
dec	5 099		14 810		327	

Uppgifterna baserar sig på åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

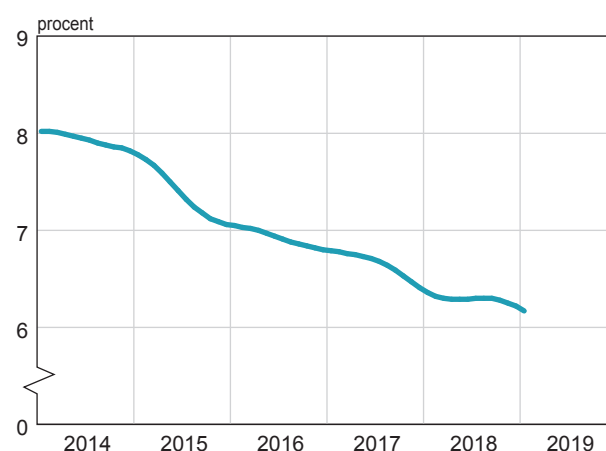
Arbetslösheten uppgick till 6,5 procent

I januari 2019 uppgick antalet arbetslösa i åldern 15–74 år till 350 000, icke säsongrensat. Detta motsvarar ett arbetslöshetstal på 6,5 procent. Antalet arbetslösa kvinnor uppgick till 167 000 och antalet arbetslösa män var 183 000. Arbetslöshetstalet uppgick till 6,5 procent bland kvinnor och till 6,4 procent bland män. För ungdomar i åldern

15–24 år var antalet arbetslösa 105 000 vilket motsvarar ett arbetslöshetstal på 18,4 procent. Av de arbetslösa ungdomarna var 67 000 heltidsstuderande.

Relativ arbetslöshet

Ålder 15–74 år. Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete.
Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

För personer i åldern 15–74 år visar säsongrensade och utjämnade data på en minskning av antalet och andelen arbetslösa jämfört med närliggande månader. I januari 2019 uppgick antalet arbetslösa till 340 000, vilket motsvarar ett arbetslöshetstal på 6,2 procent. För ungdomar i åldern 15–24 år visar säsongrensade och utjämnade data på en minskning av antalet och andelen arbetslösa. Antalet uppgick till 105 000 vilket motsvarar ett arbetslöshetstal på 16,9 procent.

Minskad arbetslöshet bland utrikes födda

Antalet inskrivna arbetslösa, som utgörs av de öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, i åldern 16–64 år, uppgick i januari 2019 till 349 000. Jämfört med samma månad föregående år är det en minskning med 20 000 personer. Detta motsvarar en arbetslöshet på 7,0 procent, 0,4 procentenheter lägre än i januari 2018.

Antalet personer som fick ett arbete var 33 000, vilket var 3 000 färre än i januari föregående år. Antalet varslade uppgick till 5 000 i januari 2019, vilket är en ökning med 1 000 personer jämfört med motsvarande månad förra året.

Arbetskraftskostnader & löner

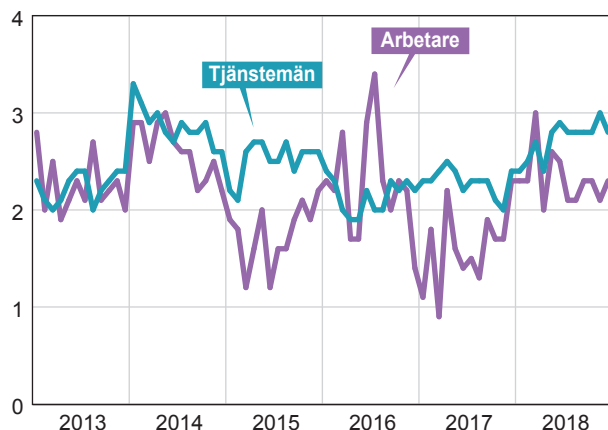
Senaste uppgift: december 2018

Källa: SCB:s arbetsmarknadsstatistik

Den preliminära genomsnittliga timlönen för arbetare var under december 2018 172,30 kronor exklusive övertidstillägg och 174,70 kronor inklusive övertidstillägg, vilket är en ökning med 2,3 respektive 2,4 procent, jämfört med december 2017. Under december 2018 var den preliminära genomsnittliga månadslönen för tjänstemän 40 300 kronor exklusive rörliga tillägg och 41 150 kronor inklusive rörliga tillägg, vilket är en ökning med 2,8 procent i båda fallen jämfört med december 2017.

Löneutveckling inom den privata sektorn

Procentuell förändring från motsvarande månad föregående år

Arbetskostnaden för en arbetare inom utvinning av mineral och tillverkningsindustrin har för december 2018 beräknats till 310,83 kronor per timme, vilket ger ett arbetskostnadsindex på 131,5 en förändring med 2,6 procent jämfört med december 2017. Arbetskostnaden för en arbetare inom den privata sektorn totalt har för december 2018 beräknats till 289,08 kronor per timme och för tjänstemän inom den privata sektorn till 63 165 kr per månad. Detta ger ett arbetskostnadsindex för arbetare på 129,6 en ökning med 2,6 procent jämfört med december 2017. Motsvarande index för tjänstemän blir 133,0 en ökning med 3,0 procent jämfört med december 2017.

FINANSMARKNAD**Uppgångar på världens börser**

Det nya börsåret startade starkt med kraftiga ökningar på flera av de större börsmarknaderna i januari. I februari har utvecklingen dämpats något men är det fortfarande uppgångar på flera börser runt om i världen.

Aktiekurserna

Stockholmsbörsens generalindex, månadsgenomsnitt

I Sverige ökade AFGX, Affärsvärldens generalindex, med 3,9 procent i februari och Frankfurtsbörsens DAX-index

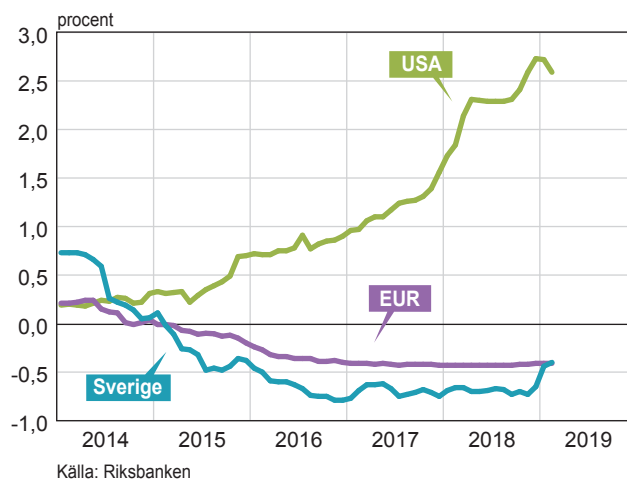
ökade med 3,1 procent. I väst visade den amerikanska marknaden upp en liknande utveckling med uppgångar för både Dow Jones och Nasdaq på 3,7 respektive 3,4 procent. På den asiatiska marknaden ökade Nikkei-index med 2,9 procent medan Shanghai-index drog iväg och ökade kraftigt med 13,8 procent i februari.

Sjunkande räntor i USA

På den amerikanska räntemarknaden fortsatte de långa räntorna att sjunka i februari. Genomsnittsräntan för en tioårig statsobligation låg på 2,67 procent, vilket var en minskning med 4 punkter jämfört med januari. Samtidigt har ränteuppgången för de korta räntorna stannat av. Tremånadersräntan handlades i genomsnitt till 2,59 procent, en minskning med 13 punkter jämfört med januari.

Korta räntor

3 mån statskuldväxlar (motsv)

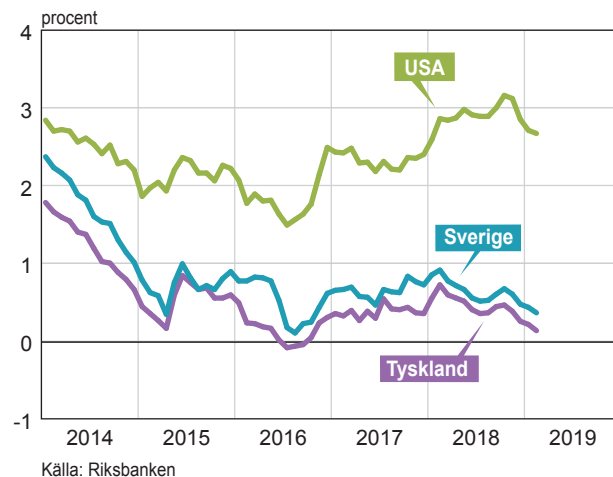
Källa: Riksbanken

Svenska långräntor fortsätter sjunka

På den svenska räntemarknaden fortsatte de långa räntorna att röra sig nedåt medan de korta räntorna fortsatte att stiga. I februari handlades den tioåriga statsobligationen i genomsnitt till 0,36 procent, vilket var en minskning med 7 punkter jämfört med januari. Tremånadersräntan steg med 5 punkter jämfört med månaden innan och handlades i genomsnitt till -0,40 procent.

Långa räntor

10-åriga statsobligationer

Källa: Riksbanken

Valutakursindex för kronan

Månadsgenomsnitt

TCW-index 1992-11-18=100

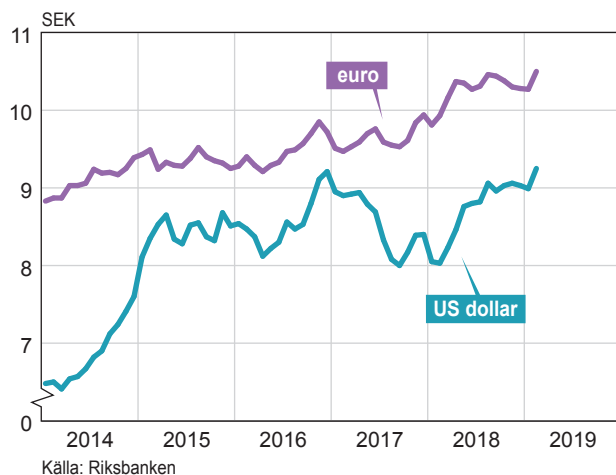
Kronan försvagades

I februari försvagades den svenska kronan gentemot både euron och dollarn efter två månader med förstärkt krona. Det genomsnittliga priset för en euro låg i februari på 10,50 kronor, vilket var en ökning med 23 öre jämfört med januari. En amerikansk dollar hade i februari ett genomsnittligt pris på 9,25 kronor, vilket var en ökning med 26 öre jämfört med månaden innan.

Valutakurser

Svenska kronor i förhållande till dollar och euro.

Månadsgenomsnitt

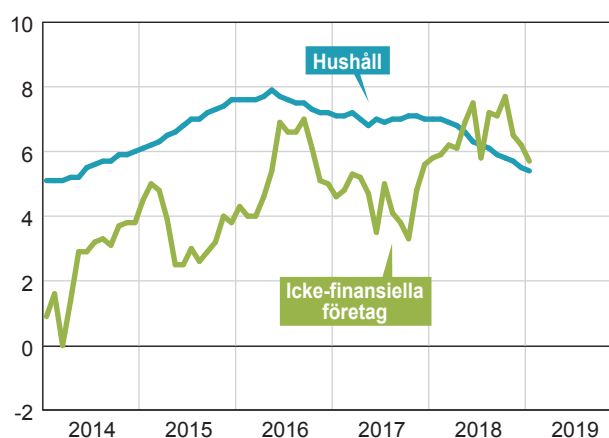

Bostadslånen utgjorde 82 procent av MFI:s totala utlåning till hushållen och uppgick i januari till 3 299 miljarder. Det är en ökning med 9 miljarder jämfört med föregående månad och 169 miljarder jämfört med motsvarande månad föregående år. Bostadslånen hade en årlig tillväxttakt på 5,5 procent i januari, en minskning med 0,1 procentenhet jämfört med december.

Hushållens konsumtionslån hade en tillväxttakt på 7,8 procent i januari, vilket är 0,2 procentenheter lägre jämfört med december då den var 8,0 procent. Tillväxttakten för lån med övriga säkerheter var 3,8 procent i januari, vilket innebär att den minskade med 0,2 procentenheter jämfört med december. Totalt uppgick hushållens konsumtionskrediter och lån med övriga säkerheter till 227 respektive 498 miljarder i januari.

MFI:s utlåning

Årlig tillväxttakt, procent

Minskad tillväxttakt för företagens lån

I januari var den årliga tillväxttakten för lån till icke-finansiella företag 5,7 procent, en minskning med 0,5 procentenheter jämfört med december då den var 6,2 procent. Totalt uppgick MFI:s utlåning till icke-finansiella företag till 2 315 miljarder kronor i januari.

Flerbostadshus är den vanligaste säkerheten för utlåning till icke-finansiella företag och uppgick i januari till 762 miljarder. Företagens blacolån uppgick till 352 miljarder och lån till bostadsrättsföreningar, som räknas till icke-finansiella företag, uppgick till 483 miljarder.

Utlåning till hushåll och företag

Senaste uppgift: januari 2019

Källa: SCB:s finansmarknadsstatistik

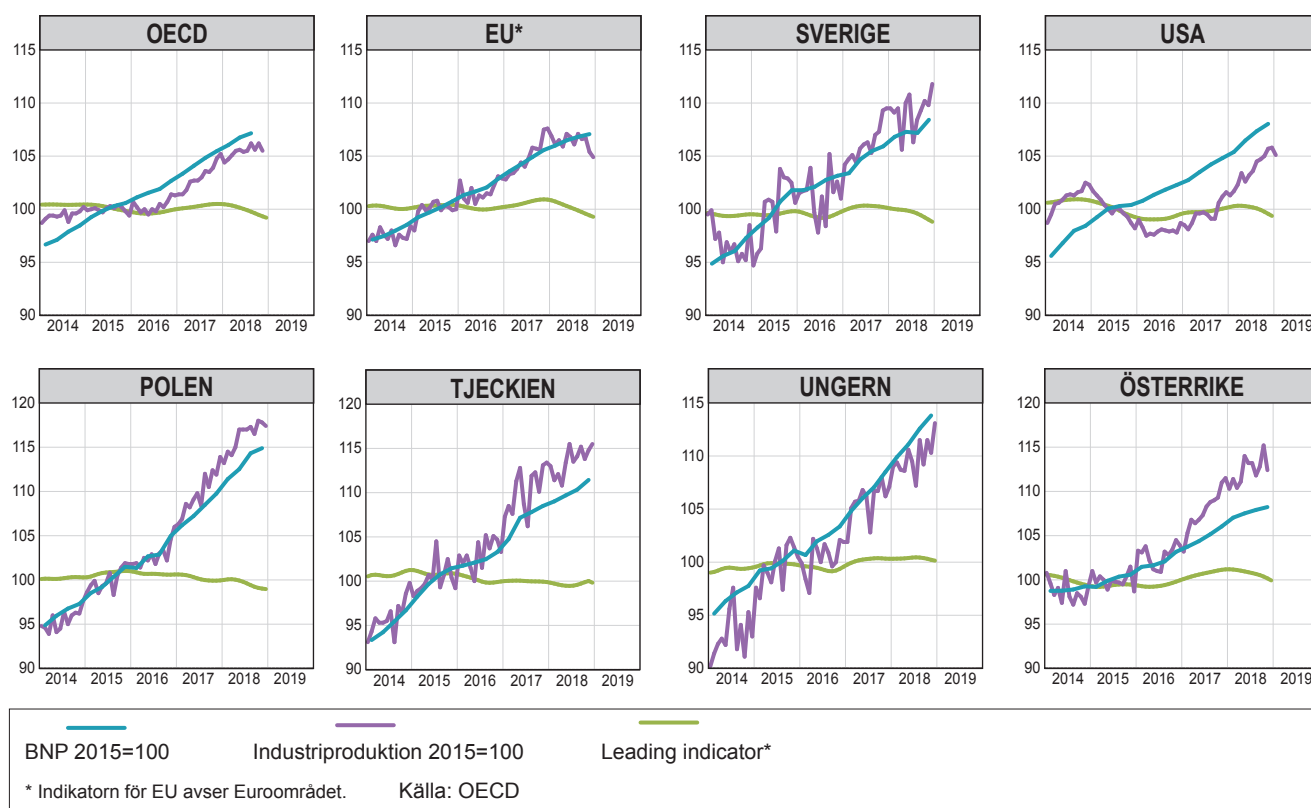
Lägre tillväxttakt för hushållens lån i januari

I januari 2019 hade hushållens lån från monetära finansinstitut (MFI) en årlig tillväxttakt på 5,4 procent, vilket innebär att tillväxttakten minskade med 0,1 procentenhet jämfört med december.

Totalt uppgick hushållens lån hos MFI till 4 025 miljarder kronor i januari. Det är en ökning med 12 miljarder jämfört med föregående månad och 203 miljarder jämfört med motsvarande månad föregående år.

INTERNATIONELL UTBLICK

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden

Den tjeckiska ekonomin växlande upp fjärde kvartalet och BNP ökade med 1,0 procent i säsongrensade tal, enligt preliminära siffror. Det var högre än den genomsnittliga BNP-tillväxten på 0,8 procent per kvartal sedan 2013. En stark efterfrågan från utlandet var den främsta drivkraften till uppgången, men även en högre inhemsk efterfrågan i form av ökade investeringar bidrog till det starka avslutet på året. Utgången för den tjeckiska industriproduktionen är dock inte fullt lika positiv, och trots en högre produktionsnivå än året innan, visar månadsstatistiken att produktionen planade ut under andra halvåret 2018.

Även den polska ekonomin har utvecklats starkt de senaste åren. Under fjärde kvartalet 2018 dämpades dock tillväxttakten och BNP ökade med 0,5 procent, säsongrensat. Det var en betydligt långsammare ökning än under de senaste två åren då den kvartalsvisa tillväxttakten legat på mellan 1-2 procent. Landets industriproduktion uppvisar ett liknande mönster. Sedan 2016 har produktionen ökat i en snabb takt men bromsade in under slutet av 2018. Även den ledande indikatorn uppvisar en svagare utveckling och minskningen i december, som var den nionde i ordningen, innebar en notering klart under den långsiktiga trenden.

Även i Ungern har den ekonomiska utvecklingen varit stark under en längre tid. Sedan 2013 har den säsongrensade och genomsnittliga tillväxttakten legat på 0,9 procent per

kvartal och ökningstakten har växlat upp de senaste två åren. Sedan första kvartalet 2017 har den kvartalsvisa tillväxten legat på över 1 procent. Fjärde kvartalet 2018 ökade BNP med 1,1 procent, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan, vilket var något långsammare än tredje kvartalet då ekonomin växte med 1,3 procent. Den ungerska industriproduktionen uppvisar en ganska volatil utveckling men trots det kan en tydlig uppåtgående trend urskiljas sedan våren 2016. 2018 var produktionen nästan 4 procent högre än året innan. Den ledande indikatorn backade under årets sista månader men decembernoteringen låg fortfarande över den långsiktiga trenden.

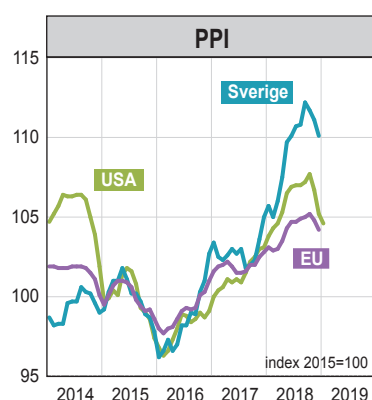
Den österrikiska ekonomin uppvisar inte en lika stark tillväxt som sina grannländer och sedan 2013 har BNP växt i en långsammare takt än genomsnittet för EU. 2017 växlande tillväxten upp något men dämpades gradvis under fjolåret. Fjärde kvartalet 2018 ökade BNP med 0,3 procent i säsongrensade tal, vilket var den svagaste tillväxttakten sedan andra kvartalet 2016. Industriproduktionen fortsatte dock att öka under året men ökningstakten mattades av under andra halvåret. Landets ledande indikator har minskat under en längre tid och föll i december under 100 för första gången på två år. Det indikerar en svagare ekonomisk utveckling framöver.

INTERNATIONELL UTBLICK

Producentprisindex

Producentprisindex inom EU steg relativt snabbt i början av 2018 men uppgången bromsade in under andra halvåret. Trots den det var producentpriserna i december 1,4 procent högre än ett år tidigare. Tendensen med sjunkande priser under slutet av året syns i flera stora ekonomier, däribland Frankrike, Italien, Spanien och Tyskland. I samtliga av dessa länder var dock priserna sett till utvecklingen det senaste året högre. Störst uppgång noterades i Tyskland där producentpriserna i december ökat med 1,4 procent, medan Spanien redovisade den svagaste utvecklingen med en prisökning på 0,3 procent. Bland de stora ekonomierna har dock producentpriserna ökat mest i Storbritannien där priserna stigit med 4,1 procent det senaste året. Fortsatt försvagning av pundet är en förklaring till detta.

Även i Sverige ökade producentpriserna i en snabb takt under 2018, åtminstone fram till september innan utvecklingen vände nedåt. I december var producentpriserna 4,8 procent högre än ett år tidigare. Prisökningen förklaras delvis av att den svenska kronan har utvecklats svagt

mot flertalet utländska valutor under året vilket tenderar att höja såväl export- som importpriserna. Sett till utvecklingen det senaste året har producentpriserna också stigit i Norge och Finland medan priserna nästintill var oförändrade i Danmark.

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	0,7	0,7	0,2	1,2	0,0	0,6	0,2	0,4
Förändr. 4 kv.	%	2,2	2,2	1,3	2,4	0,6	3,1	1,4	2,2
Industriproduktion ³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	11,6	1,3	-0,4	1,8	0,2	-0,6	-0,5	-0,7
Förändr. 12 mån.	%	13,4	2,8	-0,8	2,1	-3,8	3,8	-2,5	0,6
KPI ⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	0,3	-0,4	-0,8	-1,1	-1,0	-0,5	-0,8	-0,2
Förändr. 12 mån.	%	1,3	1,2	1,9	2,0	1,6	1,5	1,5	2,4
Arbetslöshet ⁵⁾	%	5,1	6,8	4,0	6,4	3,3	4,0	6,6	5,3
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,1	-0,1	-0,1	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,2	-1,5	-0,2	0,0	-0,3	-0,1	-0,6	-0,2
Kort ränta ⁶⁾	%	-0,30	-0,31	0,92	-0,09	-0,31	2,77	-0,31	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,01	0,00	0,02	0,16	0,00	-0,02	0,00	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	0,01	0,02	0,40	0,34	0,02	1,04	0,02	..
Lång ränta ⁷⁾	%	0,15	0,49	1,28	0,43	0,13	2,71	1,01	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,08	-0,06	0,01	-0,04	-0,06	-0,13	-0,08	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,42	-0,19	-0,05	-0,42	-0,34	0,13	-0,04	..

1) EU28 men för kort och lång ränta avses euroområdet 2) OECD tredje kvartalet, övriga fjärde kvartalet 3) USA januari, övriga december 4) Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP) för EU-länderna. USA och OECD december, övriga januari 5) Storbritannien oktober, USA januari, övriga december 6) Korta räntor avser 3-månaders interbankräntor enligt statistik från Eurostat. Januari 7) Januari Källa: OECD, Eurostat

Producentprisindex

	Avser månad	Index 2010=100	Förändr. från föregående månad, %	Förändr. från motsv mån föreg år, %
EU 28	dec	104,2	-0,6	1,4
Danmark	dec	102,1	-0,4	0,1
Finland	dec	105,5	-0,9	3,0
Frankrike	dec	101,8	-0,9	0,9
Italien	dec	102,7	-0,5	0,9
Spanien	dec	103,0	-1,2	0,3
Storbritannien	jan	113,0	-0,4	3,4
Sverige	dec	110,1	-0,9	4,8
Tyskland	dec	103,0	-0,4	1,4
Norge	jan	112,5	-0,5	2,2
USA	jan	104,6	-0,6	0,8

Källa: OECD

EU-barometern

EU-kommissionens konjunkturbarometer sjönk marginellt i februari till 106,1 för euroområdet, medan indikatorn för EU sjönk med 0,9 enheter till 105,3. Utvecklingen för de olika sektorerna var i stort sett samstämmig inom euro- och EU-området. Stämmningsläget försämrades inom industrin och byggbranschen medan det var mer positiva tongångar inom detaljhandeln och bland konsumenter. Bland de större ekonomierna försämrades stämmningsläget kraftigt i Storbritannien, men även Frankrikes och Italiens indikatorer backade. I Tyskland var nedgången endast marginell medan stämmningsläget var oförändrat i Spanien. Sveriges indikator steg med 0,8 enheter till 105,3. Industrin och byggbranschen bidrog till uppgången.

INTERNATIONELL UTBLICK

Dystert läge i italiensk ekonomi

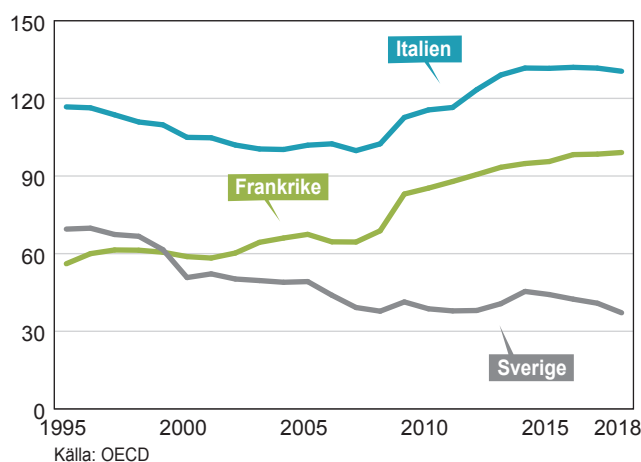
Italiens politiska historia präglas sedan länge av instabilitet, till viss del beroende på kraftiga motsättningar mellan höger- och vänsterextremister. I Italien finns också en splittring mellan södra och norra Italien, där de norra delarna är mer välutvecklade industriellt medan södra Italien är fattigare och har en högre arbetslöshet. Dessutom har maffian historiskt haft ett stort inflytande där. Det har vuxit fram en önskan i norra Italien om regionalt självstyre för att slippa skattesubventionerna södern.

I juni 2018 tillträdde en ny regering, vilket var den 65:e i ordningen sedan andra världskriget. Regeringen som tillträdde var en koalition mellan den populistiska Femstjärnerörelsen och det främlingsfientliga partiet Lega. De för en restriktiv migrationspolitik och har en EU-kritisk hållning, vilket har delat landet i olika läger och skapat missnöje runt om i Europa.

Kontroversiell budget godkändes till slut

Under hösten la den italienska regeringen fram ett kontroversiellt budgetförslag, bland annat innehållande sänkt pensionsålder samt en typ av inkomststöd i stil med en medborgarlön, vilket skulle innebära ett budgetunderskott på 2,4 procent av landets BNP. Att detta är kontroversiellt beror främst på landets höga statsskuld på ungefär 130 procent av BNP. Endast Grekland har en högre skuldnivå inom EU. Det är också långt över riktlinjerna i EU:s stabilitets- och tillväxtpakt på 60 procent av BNP. För första gången någonsin uppmanade övriga euroländer ett enskilt medlemsland att göra om sin budget. Italien gjorde vissa förändringar så att budgetunderskottet landade på 2,04 procent istället, men behöll medborgarlönen och pensionsreformen. Efter justeringarna godkände EU-kommissionen budgeten.

Statsskulden (offentliga sektorns bruttoskuld)
Procent av BNP

Den höga statsskulden oroar

Enligt EU-kommissionen kan höga statsskulder orsaka stora problem i flera EU-länder. Sju länder betraktas vara

högriskländer och av dem anses situationen på medellång sikt vara värst för Italien. Vid sidan av Italien lyfts även Frankrike fram som ett orosmoln. Att just dessa länder har en hög nivå på sin statsskuld är särskilt bekymmersamt eftersom Italien och Frankrike är så stora ekonomier. Det skulle bli svårt att rädda dem genom nödlån från EU och IMF, vilket var möjligt med Grekland som är ett betydligt mindre land.

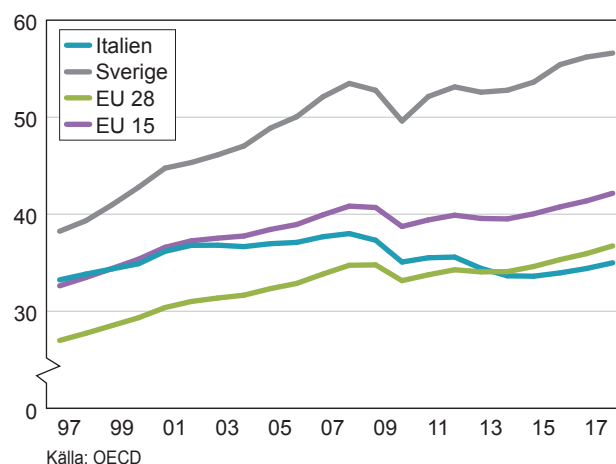
Italiens statsskuld har legat på en hög nivå, kring eller över 100 procent av BNP, under hela perioden sedan åtminstone 1995. Där skiljer sig landet från exempelvis Portugal och Spanien vars statsskulder sköt i höjden först efter finanskrisen. Anmärkningsvärt är att snittet för eurozonen, som 2018 uppgick till cirka 90 procent av BNP, ligger en bra bit över EU:s riktlinjer. Sveriges statsskuld ligger strax under 40 procent av BNP och uppfyller därmed 60 procents-kriteriet med råge.

Italien är inne i recession

Italiens skuldsituation underlättas inte av att landets ekonomi växer så långsamt som den gör. Tredje och fjärde kvartalet 2018 sjönk till och med Italiens BNP, vilket innebär att landet befinner sig i recession. Den italienska ekonomin har visat svaga tillväxttal länge. Ekonomin växte snabbt på 1960- och 70-talet, men tillväxten har sedan sjunkit för varje decennium som gått. Hittills under 2010-talet har Italiens BNP i säsongrensade tal i genomsnitt vuxit med mindre än 0,1 procent per kvartal, vilket kan jämföras med 0,4 procent för EU 28 och 0,7 procent för Sverige.

BNP per capita

Tusental USD, fast växelkurs, fasta priser

Sett per capita så är Italiens BNP¹ lägre idag än den var under 00-talet. Italien har tappat mark jämfört med andra länder, vilket kan observeras i diagrammet ovan. För 20 år sedan var Italiens BNP per capita i linje med genomsnittet för EU15 och långt över snittet för EU28, men idag är den betydligt lägre än EU15 och till och med lägre än för EU28.

¹ BNP per capita, mätt i fast växelkurs och fasta priser

SVENSKA EKONOMISKA INDIKATORER

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i procent från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomi, allmänt						
BNP	volym	2015=100	4 kv	108,4 ¹⁾	1,2 ¹⁾	2,4
Fast bruttoinvestering	volym	2015=100	4 kv	112,7 ¹⁾	-1,6 ¹⁾	-0,8
Hushållens konsumtion	volym	2015=100	4 kv	106,7 ¹⁾	0,7 ¹⁾	0,4
Lägenheter, påbörjade, nya	1 000-tal		4 kv	13,9		-14
			1-4 kv	53,0		-16
Näringslivet						
Näringslivets produktion	volym	2015=100	dec	124,6	1 ¹⁾	5
			jan-dec	111,0		3
Industriproduktion	volym	2015=100	dec	115,4	2 ¹⁾	4
			jan-dec	111,7		3
Industrins orderingång	volym	2015=100	dec	111,4	3 ¹⁾	2
			jan-dec	108,0		2
Industrins kapacitetsutnyttjande	%		4 kv	90,4 ¹⁾	-0,6 ¹⁾²⁾	-0,5 ²⁾
Industrins investeringar	mdr kr		4 kv	41,2		-19
Tjänsteproduktion	volym	2015=100	dec	126,3	0	2
			jan-dec	111,4		4
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		jan	125,4	0 ¹⁾	9
Varuimport	mdr kr		jan	124,2	1 ¹⁾	5
Handelsnetto	mdr kr		jan	1,2		
Bytesbalans	mdr kr		3 kv	38,6		
			1-3 kv	63,8		
Konsumtion						
Detaljhandelns försäljning	volym	2015=100	jan	107,8 ¹⁾	0,8 ¹⁾	2,2
Hushållens konsumtionsindikator	volym	2010=100	dec	116,8 ¹⁾	-0,8 ¹⁾	-0,1
			jan-dec			1,3
Personbilsregistreringar, nya	st		jan	21 117		-11
Consumer Confidence Indicator ³⁾		medelv=100	feb	92,5 ⁴⁾	92,2 ⁴⁾	103,8 ⁴⁾
Priser						
Konsumentprisindex		1980=100	jan	328,6	-1,0	1,9
Konsumentprisindex, fast ränta		1987=100	jan	215,1	-0,1	2,0
Producentprisindex		2015=100	jan	113,7	0,8	5,6
Exportprisindex		2015=100	jan	113,4	0,7	5,9
Importprisindex		2015=100	jan	111,4	0,4	3,7
Prisindex för inhemsk tillgång		2015=100	jan	112,6	0,5	4,4
Hemmamarknadsprisindex		2015=100	jan	113,8	0,8	5,1
Arbetsmarknad, löner						
Sysselsatta 15-74 år	1 000-tal		jan	5 065		1,9
Arbetslösa 15-74 år	1 000-tal		jan	350		-6,9
därav heltidsstuderande	1 000-tal		jan	123		-5,2
Arbetade timmar	10 000-tal		jan	14 630		2,6
Lediga platser, nyanmälda	1 000-tal		jan	133		-9,0
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	dec	131,5		2,6
Timlön, industriarbetare	kr		dec	187,0		2,4
Finansmarknad						
Utlåning till hushåll ⁵⁾	mdr kr		jan	4 025		5,4
Utlåning till icke-finansiella företag ⁵⁾	mdr kr		jan	2 315		5,7
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		feb	0,36	-0,07 ²⁾	-0,55 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldväxlar	%		feb	-0,40	0,04 ²⁾	0,26 ²⁾
Statsskuldens månadsförändring	mdr kr		jan	-57,2		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		28 feb	142,8	1,3	5,2

1) Säsongrensade tal 2) Procentenheter 3) Hushållens syn på den egna och den svenska ekonomin 4) Index för resp period 5) Från monetära finansinstitut

Utgivare av Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
Tfn 010-479 40 00
Ansvarig utgivare: Elisabeth Hopkins
Redaktör: Johannes Holmberg
Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppge källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2019-A06T11902_pdf (pdf)